

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, SAUSIO – JANUARY 31, 2016 • Vol. CVIII Nr. 12 Kaina 1 dol.

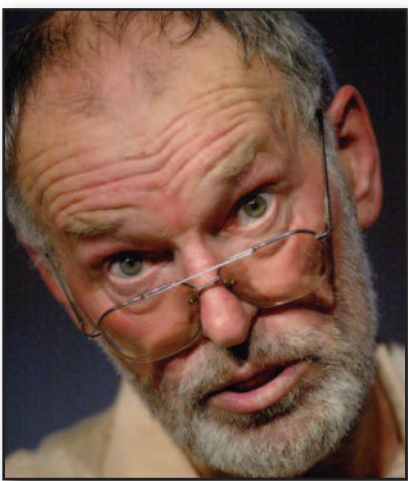
PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 01-30-2017

ŠIAME NUMERYJE:

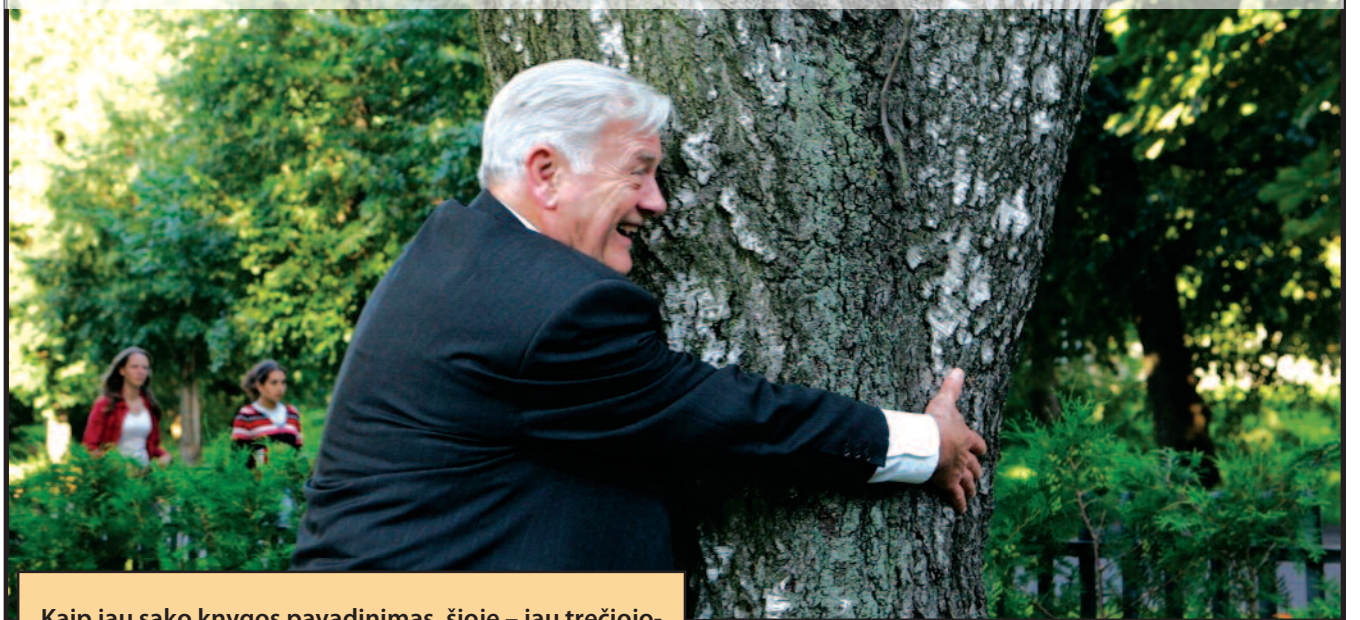
Naujas lietuvių restoranas užbūrė amerikiečius – 6 psl.

Virtualioje parodoje – visas R. Adomaičio gyvenimas – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Valdas Adamkus. „Pokalbiai nesilaikant protokolo“

Kaip jau sako knygos pavadinimas, šioje – jau trečiojoje Prezidento Valdo Adamkaus knygoje mažiau politikos, bet daugiau asmeninio gyvenimo. Į knygos pristatymą, kuris buvo surengtas pilnutėlyje Valdovų rūmų renesansinėje salėje Vilniuje, norinčių patekti buvo tiek daug, kad reikėjo registruotis iš anksto.

Knygos sudarytojas – žurnalistas, buvęs Prezidento Valdo Adamkaus kalbų rašytojas Arnas Ališauskas – knygą apibūdino kaip, ko gero, ilgiausią (beveik 180 puslapių) pokalbį. „Manau, kad Lietuvai laikant istorijos egzaminą, 1998 m., pasisėkė ištraukti laimingą bilieta – Valdui Adamkui tapus prezidentu, o gal ir anksčiau – jau kandidatuoju, o gal ir dar anksčiau – vadovaujant Stasio Lozoraičio rinkimų štabui 1993 m., visas viešasis gyvenimas buvo kilstelėtas į gerokai aukštesnės politinės kultūros lygmenį. Drįstu tai tvirtinti, tiek objektyviai prisimindamas Lietuvą iki Adamkaus, tiek ir subjektyviai, žvelgdamas į Lietuvą prie Adamkaus ir beveik dvidešimt pažinties ir dešimt bendro darbo su prezidentu metų“.

– 5 psl.

Prezidentas Valdas Adamkus prieš keletą metų apkabino savo vaikystės medį. Dabar jo jau neberado.

Konkurencija rinkimuose nesutrūkdė ilgametei draugystei su Stasiu Lozoraičiu.

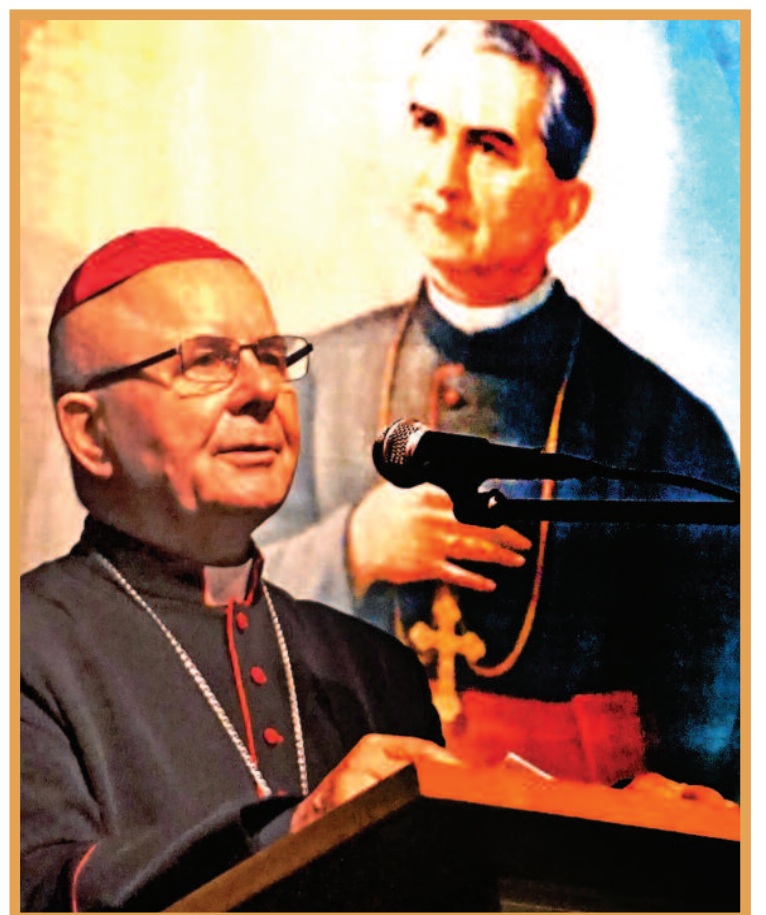
Pal. J. Matulaičio pagerbimo iškilmės Marijampolėje

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Didelės iškilmės praėjusį penktadienį surengtos Marijampolėje – sausio 27-ąją sukako 90 metų nuo palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties – gimimo dangui dienos. Marijampolės dramos teatre susirinko vyskupai ir kunigai, J. Matulaičio draugijos nariai, valdžios atstovai. Įnešus į salę J. Matulaičio draugijos vėliavą, pasidžiaugta, kad šios draugijos narių skaičius nuolat auga, neseniai įsikūrė naujas skyrius Kalvarijoje, į iškilmes atvyko ir svečiai iš Lenkijos Punsko miesto.

Vilkaviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis, sveikindamas minėjimo dalyvius trumpai priminė palaimintojo biografiją, taip pat sakė, jog artėja dar viena sukaktis – vasarą bus minimos 30-osios J. Matulaičio paskelbimo palaimintuoju metinės. Vyskupas emeritas išreiškė viltį, jog sulauksime dienos, kai palaimintasis bus paskelbtas šventuoju.

– 7 psl.

Minėjime pranešimą skaito Kauno arkivyskupas emeritas S. Tamkevičius. A. Vaškevičiaus nuotr.

Įstatymas – ne voratinklis, kad didelės musės išsiveržtų, o mažos įstrigtų – Honoré de Balzac

Japonijoje veiklą pradėjo trečiasis Lietuvos garbės konsulas

Fukuyamoje dirbs LR garbės konsulas.

URM nuotr.

Lietuvos ambasadoje Tokijuje įmonės „Fukuyama Transporting Co.“ prezidentui Shigehiro Komaru įteiktas Lietuvos garbės konsulo Fukuja-

moje, Hirošimos prefektūroje, konsulinis patentas. „Galime pasidžiaugti, kad per 25-erius diplomatinį santykių atkūrimo metus Japonija tapo

svarbiausia Lietuvos partnere regione Lietuvos prekių eksporto, mokslo ir tyrimų bei įvažiuojamojo turizmo srityse, aktyviai plėtojami kultūriniai ir sporto ryšiai, jaunimo mainai“, – iškilmių metu pirmadienį pažymėjo Lietuvos ambasadorius Japonijoje Egidijus Meilūnas.

Naujasis Lietuvos garbės konsulas pažymėjo, kad sieks skatinti ekonominį bendradarbiavimą ir kultūrų mainus, turizmą, verslo ryšius, švietimo projektus.

„Jaučiu didelę atsakomybę ir pareigą aktyviai prisidėti prie gerų Japonijos ir Lietuvos dvišalių santykių“, – sakė Sh. Komaru Lietuvos garbės konsulo įgaliojimų suteikimo iškilmių metu.

Sh. Komaru vadovauja 1948 m. įsteigta transporto ir logistikos įmonei „Fukuyama Transporting Co.“. Ši korporacija, veikianti visoje Azijoje, valdo daugiau kaip 40 įmonių, kuriose dirba apie 24 tūkstančiai darbuotojų, turi 400 logistikos bazių ir 16 tūkstančių transporto priemonių.

Lietuvos garbės konsulas Fukujamoje – jau trečiasis šioje šalyje. Lietuvos garbės konsulatai taip pat veikia Saporo bei Osakoje. **ELTA**

Denveryje, Colorado valstijoje, bus teikiamos konsulinės paslaugos

Š. m. balandžio 21–22 dienomis Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje bendradarbiaudamas su Colorado Lietuvių Bendruomenės valdyba rengia išvykstantįją misiją į Denverį, Colorado valstiją.

Konsulinės paslaugos bus teikiamos balandžio 21–22 d. šiuo adresu: 4189 W 97th Ct., Westminster, CO 80031. Konsulinės misijos metu bus priimami prašymai dėl pasų ir asmens tapatybės kortelių keitimo ir išdavimo, asmens grįžimo pažymėjimų, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų (vaikų gimimo, santuokos, ištuokos) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, Lietuvos Respublikos pilietybės, konsulinės registracijos. Taip pat Lie-

tuvos Respublikos piliečiams bus atliekami notariniai veiksmai.

Užsiregistruoti konsulinių paslaugų gavimui ir dėl išsamesnės informacijos prašome rašyti į Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą Čikagoje el. paštu kons.cikaga@urm.lt arba skambinti tel. 312-397-0382. Išankstinė registracija būtina.

Detalią informaciją apie konsulinės paslaugas, dokumentų sąrašus ir išsamią informaciją, kurią būtina žinoti kreipiantis dėl konsulinių paslaugų, rasite Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje internetinėje svetainėje

<http://chicago.mfa.lt>

LR generalinio konsulato Čikagoje info

LAIŠKAI

FIDEL CASTRO KALININGRADE

Neseniai miręs Fidel Castro valandų valandas galėdavo entuziastingai kalbėti minioms apie amerikiečių kapitalizmo blogybes ir apie savo nusistatymą kovoti su juo, – „socializmo o muerte“ (socializmas arba mirtis). Priešingai negu kiti Pietų Amerikos diktatoriai, jis savo priešų nesuuntinėjo į užsienį, o sunaikindavo pačioje Kuboje. Savo priešus jis vadinavo panašiai kaip rusų komunistai. Rusams jie buvo „liaudies priešai“, o Castro – „gusano“ (vikarai, kirminai). Lygiai kaip rusų komunistai, jis savo kalbose ignoruodavo realybę, jeigu ji neatitikdavo jo planų ar programų. Per beveik 50 metų Kubos valdymą, sovietams ir Venesuelai padedant, jis sugebėjo pakeisti ne tik Kubos 11 mln. gyventojų elgesį, bet ir jų mąstymą bei kultūrą.

Sovietmečiu su ekskursijomis lankydamsis Lietuvoje, sutikau savo pusbrolių, su kuriuo 1944 metų vasarą pasitraukėme į Žemaitiją. Spalio mėnesį prasidėjusi rusų ofenzyva mus išskyrė – aš patekau į Vakarus, o jis liko Lietuvoje. Po poros metų jis įstojo į Vilniaus universitetą ir baigė geologijos mokslus. Studijuodamas universitete jis turėjo dalyvauti karinio rengimo užsiėmimuose, o baigęs universitetą gavo karininko laipsnį. Pagal sovietų praktiką, atsargos karininkai kasmet turėdavo dalyvauti kariniuose mokymuose, kas praktiškai

buvo dalyvavimas kariniuose manevruose, kurie dažniausiai buvo vykdomi Kaliningrado srityje, paverstoje poligone.

Mane nustebino pusbrolio pasakojimas, kad vieną vasarą, lankydamsis su draugais Karaliaučiaus kariniame klube, jis matydavo aukštą, gražiai nauaugusį, su barzda vyrą, kuris laikėsi nuošaliai nuo kitų. Po keleto metų, Kuboje įvykus revoliucijai, jis laikraščiuose pamatė tą patį vyrą, kuris buvo vadinamas Fidel Castro.

Gilinantįs į Fidel Castro biografiją peršasi mintis, kad 1955–1956 metų vasarą jis galėjo būti Kaliningrade. Tuomet, po nesėkmingos Monkada karinių barakų atakos, atsėdėję po dvejus metus kalėjime, Fidel Castro ir jo brolis Raul, pagal diktatoriaus Batis-ta amnestiją, buvo paleisti ir persikėlė į Meksiką. Anot to laiko Amerikos žiniasklaidos, jis Sierra Madra kalnuose mokė savo pasekėjus karinių dalykų, nors niekuomet nebuvo tarnavęs kariuomenėje. Galbūt lankydamsis Kaliningrado srityje jis sėmėsi karinių žinių, nes jo vėlesnis elgesys, ypač per pavykusią, amerikiečių remiamą invaziją į Kubą, rodė jo karinius sugebėjimus.

Jeronimas Tamkutonis
Oak Lawn, IL

Laiškų kalbos stiliaus
redakcija netaiso.

Į Fiji vykstantys Lietuvos piliečiai galės vizas gauti oro uoste

Lietuvos diplomatų pastangomis Fiji (Fidžio Salų Respublika) palengvino įvažiavimo tvarką Lietuvos piliečiams. Paskelbta, kad Lietuva įtraukiama į sąrašą valstybių, kurioms netaikomas reikalavimas atskrendant turėti vizą. Fiji vizos, galiojančios iki keturių mėnesių, bus išduodamos turizmo tikslais vykstantiems Lietuvos piliečiams įvažiuojant į šalį.

Apie tai pranešta Fiji imigracijos departamento interneto svetainėje pateikiamoje atnaujintoje informacijoje.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija ne kartą kreipėsi į Fiji atsakingas institucijas tiesiogiai, taip pat kėlė vizų klausimą Europos Sąjungos ir Fiji susitikimų metu, prašydama apsvarstyti galimybę perkelti Lietuvą į sąrašą valstybių, kurioms netaikomas reikalavimas gauti vizą prieš atvykstant į šalį.

Fiji yra išsidėsčiusi salyne, esančiame pietinėje Ramiojo vandenyno dalyje, Melanezijoje, ir yra populiari kaip egzotinio poilsio kryptis.

Lietuvos ir Fiji diplomatiniai santykiai užmezgti 2014 m. sausio 24 dieną.

ELTA

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį. **Skaitykite „Draugą“ greičiau!**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

**Prieš Staliną
– vaikinai iš Lietuvos**

Praėjusių metų pabaigoje žurnalistas Aleksandras Procenka „Lietuvos ryte“ papasakojo istoriją, kokios Rusijoje dar nebuvo. Prieš Antrąjį pasaulinį karą, Stalino vykdytų represijų metu sušaudyto „liaudies priešo“ proanūkis Denisas Karagodinas nusprendė išsiaiškinti, kas buvo kaltas dėl jo prosenelio žūties. Šeimai nebuvo pranešta, kodėl ir kada buvo nužudytas jų artimasis. Jie ilgai manė, kad jis dar yra gyvas.

Kas buvo tas drąsuolis, ryžėsis visus nustebinti (jeigu ne sukrėtusiam) žygiui? Pasirodo, tai 34 metų Lietuvos pilietybę turintis rusas. Ir ką jūs manote – jis surado visus, kurie prisidėjo prie Stepano Karagodino mirties Sibire, Tomske, 1938-aisiais, – pradėdant Josifu Stalinu ir kitais didžiojo teroro lyderiais, baigiant paprastais vykdytojais – tardytojais, budeliais, sunkvežimių vairuotojais ir mašininkėmis, perspausdinusiomis NKVD dokumentus.

Deniso paieškos vyko ketverius metus. Jam teko nueiti kryžiaus kelius, bet jis gavo prosenelio sušaudymo aktą su tiesioginiu baudmės vykdytojų pavardėmis. Dabar D. Karagodinas ketina patraukti nusikaltėlius baudžiamojon atsakomybėn ir pateikti kaltinimus dėl grupės žmonių įvykdytų masinių žudynių. „Dar niekas Rusijos istorijoje nėra pateikęs panašaus ieškinio, juolab niekas nebuvo pasiryžęs eiti iki pabaigos. Ar Rusijos teismas ims šios bylos? Ar atsiras D. Karagodino sekėjų? Ar jo tyrimas duos pradžią plataus masto šalies destalinizacijai, kuri neįvyko nei 6-ajame, nei 9-ajame dešimtmetyje? Dabar dėl to Rusijos žiniasklaidos priemonėse prasideda didžiulė diskusija“, – rašo žurnalistas A. Procenka.

Deniso prosenelis, 56-erių valstietis S. Karagodinas, buvo suimtas 1937 metų gruodžio 1-osios naktį, jį suėmė Tomsco miesto NKVD pareigūnai. Ypatingasis pasitarimas jį apkaltino organizavus Japonijai pavaldžią šnipų grupuotę ir nuteisė sušaudyti. Nuosprendis buvo įvykdytas po kelių savaičių. Šeštajame dešimtmetyje (tai greičiausiai buvo N. Chruščiovo laikų atšilimas) artimieji gavo pažymą apie S. Karagodino reabilitaciją, iš kurios sužinojo, kad jis mirė kalėjime – buvo nuteistas, nužudytas, o dabar reabilituotas. Tokius pranešimus gaudavo visi Stalino represijų aukų artimieji, bet toliau niekas neidavo, žinodami, kad tai bergždžias dalykas – jie nieko nepasieks, o tuo labiau – nužudytojo neprikels. Denisas, kuris yra Tomsco universiteto Filosofijos fakulteto auklėtinis, sako: „Taip neturi būti“, – ir pradėjo konkrečių kaltininkų paiešką – kad būtų iškeltos baudžiamosios bylos ir nuteisti visi tie, kurie šaudė, nagrinėjo bylą, ją fabrikavo, skelbė nuosprendį, padėjo savo parašą. Jam pavyko išsiaiškinti, kad nužudymas organizuotas Visąsąjunginės komunistų partijos (bolševikų) centro komiteto politinio biuro nutarimu, patvirtintu 1937 m. liepos 2 d., „Dėl antisovietinių elementų“ ir 1937 m. liepos 31-osios NKVD įsakymu.

Žurnalistas rašo, kad pradžioje D. Karagodino paieškas lydėjo nesėkmės, nes sovietinių specialiųjų tarnybų archyvai itin nenoriai dalijosi informacija, o į jo prašymus buvo atsakoma formaliai – dokumentų nėra, nežinome ir t.t. „Net artimiausi draugai buvo įsitikinę, kad toliau nepasistūmėsiu ir pateksiu į aklavietę. Bet aš tiesiog į tai nekreipiau dėmesio, nes neįmanomų uždavinių sprendimas – viso šio projekto esmė“, – tikino rusas. Kai kas į jį žiūrėjo kaip į beprotį: negi jis iš tikrųjų ketina pradėti bylą prieš Staliną ir jo tarnautojus, kurie vykdė įsakymus? Tačiau užsispyrėlis atkirsdavo – kuo KGB budeliai geresni už nacių koncentracijos stovyklų darbuotojus, kurie dar ir dabar randami ir atiduodami teismui? Juolab kad kai kurių sovietinių represinių organų darbuotojų rankos suteptos krauju labiau negu daugelio nacistinės Vokietijos karininkų. (Žurnalistas priminė apie vieną žinomiausių stalininių budelių – NKVD komendantą Vasilijų Blochiną, kuris yra sušaudęs 10–15 tūkst. žmonių. Per dieną jis į aną pasaulį pasiūsdavo iki 300 žmonių.)

Žurnalistas sako, kad D. Karagodinui pavyko gauti daugybę dokumentų, bylojančių, kaip dirbo Stalino represijų mašina, žudžiusi nekaltus žmones. 2016 m. lapkritį jis gavo paskutinį svarbų dokumentą: aktą apie Tomsco miesto NKVD skyriaus

Akivaizdu, nors neįtikėtina, arba lietuviškas užkratas

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

įvykdytą nuosprendį 36 žmonėms, tarp jų S. Karagodinui ir šešioms jo tariamoms bendrininkoms, – visiems jiems buvo iškelta kolektyvinė byla. Dokumente įvardinti budeliai – Tomsco kalėjimo viršininkas, miesto NKVD skyriaus komendantas ir inspektorė. „Istorikai ir specialistai, su kuriais iki šiol suspėjau pasikalbėti, negali patikėti, kad man pavyko. Kai kurie tiesiog buvo priblokšti – ne dėl to, kad man pasisekė, bet kad tokie dokumentai iš viso egzistuoja ir juos galima gauti. Spėju, kad tai apskritai pirmas kartas Rusijos istorijoje, kai žmogui buvo išduotas toks dokumentas“, – sako D. Karagodinas.

Ir vėl lietuviški pėdsakai

Nors opozicija Rusijoje kol kas silpna, nes susiskaldžiusi, bet pasipriešinimo akcijų vis dėlto esama. Viena iš jų – Vilniuje praėjusių rudenį jau antrą kartą vykęs Laisvosios Rusijos forumas, kur buvo kalbėta apie Rusijos bėdas bei šios šalies ateitį. Dalyvavo žinomi rusų ekspertai, opozicionieriai, žmogaus teisių gynėjai. Žinoma, jie tegalėjo tik konstatuoti, kad iš Kremliaus pastaruoju metu sklinda vis karingesnė retorika ir kad po praėjusio forumo padėtis Rusijoje tik pablogėjo. Vienas iš pagrindinių forumo tikslų – intelektualios alternatyvos formavimas Putino režimui, alternatyvos, ant kurios pamatų būtų galima statyti europietišką Rusiją. Forumo dalyviai: buvęs pasaulio šachmatų čempionas Garis Kasparovas, buvęs Rusijos vicepremjeras, rašytojas Alfredas Kochas, politologas Aleksandras Morozovas, buvęs V. Putino patarėjas, o dabar aršus jo kritikas Andrejus Illarionovas, dėl savo saugumo iš Rusijos pasitraukęs analitikas Andrejus Piontkovskis ir kiti ekspertai.

Anot A. Piontkovskio, Kremliaus istoriją ypač sustiprino NATO sprendimas dislokuoti papildomas pajėgas Baltijos šalyse bei aiškūs signalai Rusijai. „NATO pasiuntė aiškų signalą V. Putinui, kad Aljansas nusiteikęs ginti kiekvieną savo teritorijos pėdą“, – sakė A. Piontkovskis. Pasak jo, V. Putinas deda daug vilčių į vadinamuosius „naudingus idiotus“ Vakaruose – Rusijos užtarėjus, tokius kaip kandidatė į Prancūzijos prezidento postą Marine Le Pen. Tuo pat metu Rusija stengiasi bauginti Vakarų. „Jis su Vakarais ne šachmatais žaidžia, o lošia pokerį kortomis. Nors ką ten pokerį, tiesiog žaidimą, kurį žaidžia nusikaltėliai, siekdami psichologiškai įbauginti partnerius“, – sako politologas, pažymėjęs, kad Rusija ne šiaip pastaruoju metu užsima apie branduolinį karą, o demonstratyviai rodo pasiruošimą tokiam konfliktui. Neseniai buvo surengtos milžiniškos pratybos, kuriose milijonai šalies pareigūnų, valstybės tarnautojų ir vietos valdžios atstovų mokėsi koordinuoti veiksmus branduolinio karo atveju. Tokie Rusijos veiksmai reiškia, kad karas jau vyksta, tik kol kas be realių sprogimų.

Anot kalbėtojų, pokyčius Rusijoje gali lemti tik ekonominis nuosmukis. Ir tai jau pastebima, nes Vakarų sankcijos Kremliui dėl agresijos prieš Ukrainą poveikį daro. Štai praėjusiais metais vykusiuose rinkimuose į Rusijos Dūmą valdančioji partija „Vieningoji Rusija“ surinko gerokai mažiau balsuotojų nei kada nors anksčiau. Didelė dalis rusų tiesiog ignoravo rinkimus. „2007 metais balsavo 31 mln. žmonių (arba 28 proc. visų rinkėjų), o 2016 metais – 16 mln. (14 proc.). Faktiškai – dukart mažiau. Tai reiškia, kad jeigu 14 proc. palaiko 'Vieningąją Rusiją', tai 86 proc. nepalaiko. ...Ir jie laukia alternatyvos“, – kalbėjo A. Illarionovas. Deja, forumo dalyviai nedėjo vilčių, kad artimiausioje ateityje kas nors pasikeis iš esmės.

Rusijos caras V. Putinas sako, kad Lietuva yra nepavykęs projektas. (Rusų pasakėčių kūrėjo Ivano Krylovo herojė lapė, nepasiekusi vynuogių, sako, kad jos nevalgomos.) Atrodo, kad Lietuvos projektas yra net labai pavykęs, jeigu dėl jo turėjo griūti sovietų imperija ir juo seka net patys rusai.

Apklausa: dėl ko labiausiai baiminasi rusai?

Rusijos piliečiams vis dar didžiausią susirūpinimą kelia galimi tarptautiniai konfliktai ir kainų šuoliai, bet bendras rusų susirūpinimas mažėja, parodė naujusia apklausa, informuoja Rusijos kanalas RT.

Daugiausiai baimės Rusijos visuomenei kelia didelio tarptautinio konflikto grėsmė, o antroje vietoje atsidūrė ženklus mažmeninių kainų kilimo grėsmė. Trečias dalykas, dėl kurio labiausiai baiminasi rusai, yra nusikalstamumas. Tolesnes vietas užėmė baimė dėl didelio vidaus konflikto ir asmeninės sveikatos būklės. Kitomis didelėmis problemomis rusai laiko nedarbą ir su šeima susijusias problemas.

Remiantis pernai spalį nepriklausomo Rusijos apklausų centro „Levada“ atlikta apklausa, 48 proc. respondentų baiminasi, kad dėl Sirijos krizės pablogėję Rusijos ir Vakarų santykiai gali išaugti į pasaulinį karinį konfliktą. 35 proc. apklaustųjų sakė turintys vilties, kad Rusija ir Vakarai galiausiai ras abiem pusėms priimtina krizės sprendimo būdą.

Tačiau, nepaisant žmonių susirūpinimo ir baimės, 52 proc. žmonių sakė pritariantys Rusijos dalyvavimui Sirijos konflikte, o 26 proc. respondentų laikėsi neigiamos nuomonės šiuo klausimu.

ELTA

Daugiausiai baimės Rusijos visuomenei kelia didelio tarptautinio konflikto grėsmė.

EPA-ELTA nuotr.

TELKINIAI

Lietuvių diasporoje – daugybė romano vertų istorijų

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Savaitės vidurys, vakaras po darbo gal ir ne pats patogiausias laikas žmonėms rinktis į renginį. Tačiau į Balzeko lietuvių kultūros muziejų vykusią Glasgow universiteto (Škotija) socialinių ir politikos mokslų Vidurio ir Rytų Europos studijų doktorantės **Gintarės Venzlauskaitės** paskaitą apie lietuvių diasporą Karelijoje susirinko nemažai žmonių, tarp kurių buvo ir studentų, ir garbaus amžiaus klausytojų.

Išplėtė tyrinėjimų erdvę

Gintarė klausytojams pristatė jau atliktą tyrimą, iš dalies susijusį su dabartiniu projektu, siekiančiu papasakoti apie lietuvius, kurie po Antrojo pasaulinio karo atsidūrė Rusijoje bei Amerikoje ir pasiliko ten gyventi. Dabar čia gyvena jų vaikai ir anūkai. Kodėl buvo pasirinkta tokia tema? Būsimą mokslininkę domino kolektyvinės atminties Lietuvos istorijos kontekste tema. Ir dar knietėjo atsakyti į klausimą, kodėl tie žmonės pasiliko? Dažnas gyvena net buvusiose tremties vietose Rusijoje, nors jau seniai galėjo sugrįžti atgal į gimtinę.

Į Rusiją, arba tuometinę Sovietų Sąjungą lietuviai buvo išvežti per prievartą gyvulinuose vagonuose. O į Ameriką juos stūmė baimė dėl ateinančių į Lietuvą sovietų būsimo represijų. Daugelis pasitraukusių ir palikusių savo namus lietuvių jau žinojo, kad jų pavardės yra iš anksto sudarytuose būsimojų tremtinių sąrašuose. Todėl pasirinko tokį sprendimą – palikti gimtinę ir pavojingą keliu, vedusiu šalia fronto linijos, keliauti į Vokietiją, o iš ten – į Ameriką.

Paskaitos autorė sakė, kad pirmiausiai buvo nusprendusi rašyti tik apie Rusijoje gyvenančius lietuvius, kurių šeimos šioje šalyje pasiliko nepaisydamos to, kad po daugelio metų tremties joms buvo leista grįžti į Lietuvą. Tačiau G. Venzlauskaitėi jos darbo vadovas pasiūlė patyrinėti ir kitoje Atlanto pusėje po Antrojo pasaulinio karo išsikūrusių lietuvių situaciją. Doktorantė sutiko išplėsti savo tyrinėjimų erdvę.

Turėjo mokytis rusų kalbos

„Mano darbui yra skirti treji metai. Pusę laiko aš jau sunaudojau. Jau devintą savaitę esu čia, Amerikoje. Pasikalbėjau su DP ir jų palikuonimis, turiu padariusi jau per 30 interviu. Čia žmonės labai geranoriški, nuoširdūs, mielai dalinasi savo patirtimi. Dar laukia panaši kelionė į Rusiją. O Karelija buvo mano pirmasis bandymas susipažinti su vietiniais Rusijos lietuvių bendruomenėmis”, – sakė G. Venzlauskaitė.

Vienas iš svarbiausių dalykų, kurių prirėkė Gintarėi, būsimoji mokslininkė turėjo išmokti susikalbėti rusiškai. Paprastai dabartinė jaunoji Lietuva karta ne taip dažnai pasirenka mokytis šią kadaise Lietuvos mokyklose ir net darželiuose buvusią privalomą kalbą.

„Rusų kalbos pradėjau mokytis dar mokykloje. Paskui mokslus tęsiau. Karelijoje lankiau intensyves rusų kalbos kursus. Be to, daugiau nei mėnesį gyvenau rusų šeimoje, kad neturėčiau galimybės kalbėtis jokia kitokia kalba”, – prisiminė Gintarė.

Nuvykusi į Kareliją, ji pirmiausiai ieškojo ryšių su lietuviais ir jų palikuonimis per šioje šalyje esančias Lietuvių Bendruomenes. O tokių Bendruomenių yra dvi. Remiantis paskutinio surašymo duomenimis, Karelijoje gyvena 1 074 lietuviai. G. Venzlauskaitė surado penkiolika pašnekovų, sutikusiu papasakoti savo šeimos istorijas.

Po tėvo mirties sužinojo tiesą

Kai kurios iš šių istorijų yra išties neįtikėtinos. Viena lietuvių kilmės moteris, vardu Valentina, turinti 25-erių sūnų, ilgai nežinojo, kaip jos tėvas atsidūrė Karelijoje. Gyvas būdamas, jis niekada apie tai su dukra nekalbėjo. O mirė šis žmogus gana anksčiau, būdamas 44-erių, kartu išsėsdamas taip ir ne-

Iš k.: Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorė R. Janz ir G. Venzlauskaitė prieš paskaitą.

Virginijos Petrauskienės nuotraukos

atskleistą savo gyvenimo istoriją.

Atsitiktinai sužinojusi apie Petrozavodske neseniai išsikūrusią Lietuvių Bendruomenę, Valentina nusprendė kreiptis į ją ir pabandyti išsiaiškinti tėvo likimą. Keistas sutapimas, bet beveik tuo pačiu metu Bendruomenė buvo gavusi dovanų iš Lietuvos daugiatomį leidinį „Lietuvos gyventojų genocidas“. Bendruomenės pirmininkė Gitana Buivydaitė pasiūlė Valentinai susitikti ir pavartyti šią knygą. O gal joje pavyks surasti jos tėvo pavardę?

I. Buivydaitė Gintarėi pasakojo, kaip su Valentina susitikusios Petrozavodske, Lenino aikštėje lyjant lietuvių jos vertė tos knygos puslapius, ieškodamos žinios apie jos tėvą. Ir surado. Tai buvo tik trumpa informacija, tačiau ji suteikė drąsos Valentinai kreiptis į Lietuvos ypatingą archyvą ir toliau domėtis iki šiol slėpta savo tėvo gyvenimo ir tremties istorija.

Nori mokėti senelių kalbą

Dauguma lietuvių, gyvenančių Karelijoje, jau nebemoka lietuvių kalbos. Kai kurie jauniausios kartos palikuonys, dabartiniai mokiniai ar studentai nori išmokti savo senelių kalbą, važiuoja jos mokytis į Lietuvą. Didžioji šių žmonių dalis save laiko lietuviais, nors ir nekalbančiais lietuviškai. Tačiau buvo ir tokių G. Venzlauskaitės pašnekovų, kurie nežinojo, kaip atsakyti į klausimą, kas jie tokie: rusai,

ar lietuviai. Jie turi dvi tėvynes, nes Rusijoje gimė, tačiau jų senelių šalis yra Lietuva.

„Visgi Karelijos Lietuvių Bendruomenės narių istorinis peizažas neapsiriboja vien tremtimis. Pašnekovų pasakojimai, atskleidžiantys įvairiausias išvykimo iš Lietuvos ir išsikūrimo Rusijoje priežastis, įtraukiantys į susiklosčiusių aplinkybių ir įvykių sukūrį, bei išryškinantys sudėtingus likimus parodė, kad net ir saujelė žmonių su savo šeimų gyvenimo istorijomis gali nušviesti esminius XX a. Lietuvos istorijos įvykius ir jų pasekmes. Revoliucijų ir karų verpetai, išnykusios ir iškilusios sienos, prievartiniai ir savanoriški darbai, šeimyniniai vingiai, tarnybiniai išpareigojimai, apgalvoti pasirinkimai ir atsidavimas likimui – toks būtų pats paprasčiausias išgirstų istorijų apibendrinimas. Daugelio šių žmonių likimai, įsiliejantys į sudėtingą posovietinės lietuvių diasporos paveikslą, verti tapti romanų siužetais”, – tvirtino Gintarė.

Paskaitos autorė sakė, nežinanti, kiek lietuvių kilmės žmonių šiuo metu yra pasklidusių visame pasaulyje. Tačiau remdamasi Lietuvos statistikos departamento duomenimis, pateikė šiuos skaičius:

2005–2014 m. pasaulyje gyveno 3 663 tūkst. lietuvių, iš jų užsienio valstybėse – 619,6 tūkst. (16,9 proc.).

1989 m. RTFSR gyveno apie 70 000 lietuvių. 2010 metų surašymo duomenis, Rusijos Federacijoje gyvena daugiau nei 31 tūkst. lietuvių.

Pasakojimas apie lietuvius Karelijoje sudomino įvairaus amžiaus klausytojus.

Valdas Adamkus. „Pokalbiai nesilaikant protokolo“

Atkelta iš 1 psl.

Už gyvatvorės – vaikystės namas?

Ši pokalbių knyga – prisiminimai apie gyvenimą. Knygoje pirmiausia paprašytas papasakoti apie ankstyviausius metus – krikštynas ir krikšto tėvus – Prezidentas pradeda su švelniu humoru: „Čia prisiminimai jau negalioja. Pagal pasakojimus (turbūt tarp gyvųjų jau nėra nė vieno liudininko), prieš daugelį metų buvau atvežtas ir pakrikštytas šiame kambaryje, kuriame sėdime (pokalbis vyksta Kaune, Prezidento gimtajame mieste, dabartinio Vytauto Didžiojo universiteto rūmuose, kur tarpukariu buvo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, buvusiam premjero Augustino Voldemaro kabinete – V. Z.). Krikšto tėvas – to meto Lietuvos ministras pirmininkas. Čia buvo oficiali jo kanceliarija ir rezidencija. Kiek esu girdėjęs iš pasakojimų, arkivyskupui Juozapui Skvireckui leidus, atvyko vienas iš Karmelitų bažnyčios kunigų, ir šiame kambaryje buvo atliktos krikštynų apeigos“.

Su nostalgija prisimenama mokykla, aplinkinės gatvės ir jų vingiai: „Ir šiandien tokie patys medinukai, gal tik mano laikais buvę ryškesni spalvų“. Apie neišpasakytai gyvų vaikystės prisiminimus liudija sakiny: „Tada gatvę vadino Kudirkos alėja, buvo kitokia namų numeracija“.

Tačiau netrukus pasakojimo nuotaika iš vaikiškai šelmiškos pasikeičia į liūdesį. Stovint toje vietoje, kurioje buvo vaikystės namai: „Gyvatvorės vietoje buvo medinė tvora, o mūsų buvusiam sklype stovi naujas namas, kurio tada nebuvo. Pasigendu prie sklypo krašto, šalia gatvės, buvusio milžiniško, gal šimto metų senumo beržo – likęs tik jo gal metro skersmens kelmas...“

Bet čia, praskleidus gyvatvorės šakas, laukė širdį spaudžianti staigmena – vos prieš porą savaičių vis dar stovėjęs Prezidento vaikystės namas – nugriautas...

„O šiame sklype, prieš pasitraukdamas iš Lietuvos, užkasėt A. Šapokos 'Lietuvos istoriją'“?

Taip – šiame kieme, kur dabar stovi naujasis namas. Man tada atrodė be galo svarbu paslėpti būtent „Lietuvos istoriją“. Po viena obelimi iškasiau duobę, suvyniojau knygą į toli ir užkasiau, įsidėmėjau, būtent po kuriuo medžiu slaptavietė, nes tikėjau: po poros mėnesių grįšim, reikės išsikast...“

(...) „O Jus čia mama 1941-aisiais laikė užrakiniusi, kad neitumėt į sukilimą?“

Taip. Čia. Būdamas tame namų arešte, kai Kauno radijas pradėjo transliuoti Lietuvos himną, paleidau radijo aparatą visu garsu, atidariau visus langus – kad kuo daugiau žmonių pasiektų ši naujiena...“

Pavardė, dėl kurios pražilo ne vienas amerikietis

„Jūs pakrikštytas kaip Voldemaras Adamkavičius. Daug kam iki šiol neduoda ramybės Jūsų pavardės su lietuvinimo istorija... Kaip buvo?“ – klausia knygos autorius.

„Oi, čia jau kitas laikas – tai įvyko jau Jungtinėse Valstijose. Atvažiavau čia, įsikūriau, pradėjau mokyti, dirbti – ir visada, kai tik amerikie-

Alma Adamkienė visą gyvenimą buvo svarbiausias ramstis.

Prezidento dėmesio nestokojo niekas. Valdas Adamkus su skautais. Nuotraukos iš kn. „Pokalbiai nesilaikant protokolo“

čiams reikėdavo perskaityti ar ištarti mano pavardę, jie nepajėgdavo to padaryti, o pastangas nuolat lydėdavo kuriozai. Kai perskaitydavo „Ad...“, „Adam...“ ir užstrigdavo. (...) Reikėjo ieškoti išeities iš problemos: kaip palengvinti mano pavardės skaitymą ir tarimą jos neiškraipant. Ir kad tuo pačiu pavardė akivaizdžiai rodytų mano tautybę, mano lietuvišką kilmę.

Almai ir man tai buvo be galo sunkus uždavinys. Prisimenu, gal kokius du mėnesius vargom ieškodami pavardės, kuri būtų lengvai tariama amerikiečiams...“

Amžiaus gaisravietė

Vėliau pokalbis su Prezidentu Valdu Adamkumi persikėlė į Lietuvos pajūrį. Prezidentas prisimena jį sukrėtusį įvykį: „Žinia, kad Neringoje siaučia gaisras (kalbama apie 2006 m. gegužę vykusį didžiulį gaisrą, kai sudegė 235 hektarai miško, vadinamą amžiaus gaisru – V. Z.), naikinantis unikalią gamtos kampelį, mus visus sukrėtė. Buvo žiauru – kai mes nusileidom (prezidentas į nelaimės vietą atvyko malūnsparniu – A. A.), dar daugelyje vietų rūko dūmai... Skaudu ir dabar matyti nusiaubtus didelius plotus, kuriuose telikę stagarai. O žiauriausia, kad tam grožiui atkurti, tai augmenijai, kuri čia buvo iki gaisro, atkurti, pasak ekspertų, reikės šimtmečio...“

Reikia priminti, kad V. Adamkui buvo suteiktas UNESCO geros valios ambasadoriaus vardas, jis dėjo didžiulių pastangų, kad Kuršių Neringa patektų į šios solidžios organizacijos sudaromą ir globojamą Pasaulio kultūros paveldo sąrašą greta pačių ver-

tingiausių žmogaus rankų darbo ir gamtos kūrinių, tokių kaip Egipto piramidės, istorinės Machu Picchu šventovės Peru ir kt.

Suminėti visus V. Adamkaus draugus būtų tiesiog neįmanoma. Knygoje jis pasakoja apie draugystę su Liūtu Mockūnu, Gabrielium Žemkalniu, Algirdu Greimu, Aleksandru Štromu, Juliumi Šmulksčiu, Stasiu Lozoraičiu ir kitais. Jis taip pat turėjo labai artimų draugų tuomet okupuotoje Lietuvoje: Česlovas Kudaba, Modestas Paulauskas, Arvydas Sabonis, Jonas Kubilius... Apie visus juos knygoje yra po smagų ar šiltą prisiminimų epizodą.

Labai įdomu skaityti Valdo Adamkaus pasakojimus apie gyvenimą Vokietijos stovyklose, apie apsigyvenimą JAV, apie veiklą saugojant lietuvių, apie pastangas padėti Lietuvai.

Ranka, jautusi Lietuvos pulsą

Valdas Adamkus labai gerai jautė, kuo gyvenama ir kvėpuojama Lietuvoje. Jis pasakoja, kaip iševiją pasitiko žinią apie Romo Kalantos savižudybę, apie neramumus po jos, apie kontaktus su Lietuvos pogrindžio judėjimais, kaip stengėsi padėti draudžiama literatūra.

„Kokie įspūdžiai iš to meto Lietuvos?“

... Tai buvo Andropovo laikai, aš mačiau sovietų laipsnišką žlugimą, ir todėl man buvo lengviau suprasti atgimimo procesą. Atsimenu tokį epizodą: einu tuo metu Lenino (dabar Gedimino) prospektu ir Černiachovskio aikštėje (dabar V. Kudirkos) matau jauną žmogų, užsikabinusį ant nugaros

ir krūtinės plakata su užrašu „Baimė yra didžiausia nelaimė?“ Žiūriu ir netikiu savo akimis: kaip jam tai leidžiama, kaip jo nesutvarko? Nežinau, kuo baigėsi tam jaunuoliui, bet ir jį, ir jo užrašą neretai prisimenu stebėdamas mūsų gyvenimą. Turbūt tas jaunuolis irgi buvo laisvės evoliucijos ženklas, to kelio dalis“.

Pokalbiui persikėlus į Čikagą Valdas Adamkus pasakoja apie savo veiklą čia, apie karjerą ekologijos srityje, apie didžiulius vargus ir apie verslo priešinimąsi statant miesto vandens valymo įrenginius, apie pasididžiavimą savo nuveiktu darbu, matant skirtumą tarp buvusio Michigano ežero vandens anksčiau ir dabar.

„Mes atlikome vandens sudėties tyrimą ir radome dioksino – labai pavojingo junginio, kuris su gyvybe praktiškai nesuderinamas. Mano tyrėjų štabas buvo labai aukštos kvalifikacijos, labai atsakingi žmonės. Dirbo labai kruopščiai, žinodami, kad negali padaryti klaidos. (...) Atlikę kelis tyrimus ir įsitikinę savo teisumu duomenis pateikėme į Vašingtoną aukščiausiai vadovybei. O tada pasitvirtino posakis, kad, ko nepadaro pinigai, tą padaro dideli pinigai, kadangi vieną dieną iš Vašingtono telefonu gavau pranešimą, jog mūsų tyrimo išvados peržiūrėtos, ir turime pakeisti kai kuriuos tyrimų duomenis. Iš esmės – suklastoti rezultatus. Liaudiškai saktant, 'ne ant to pataikė'“...

Pagaliau į Lietuvą ėmė brautis nepriklausomybė.

„Ne vieną atgimimo mitingą Jums teko stebėti ne per televiziją, o tiesiogiai...“

Taip, ypač įsiminė šimtą tūkstančių rugpjūčio 23-osios mitingas Vingio parke. Aš buvau Lietuvoje. (...) Iš pradžių pro 'Draugystės' viešbučio langą mačiau žmones, nešius tautinėmis vėliavomis, tarsi upės srovė plaukiančius į Vingio parką, paskui atėjo Česlovas Kudaba, ir mes nusileidome tuo pačiu tiltu. Kelia, tiesiogine prasme, skynėmės – dėl tokios gausybės žmonių judėti į priekį tikrai buvo sunku. (...) Padėjo nusigauti iki tribūnos, kurioje jau buvo susirinkę Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai. Jie mane nuosirdžiai kvietė ir ragino: lipkite kartu su mumis ant scenos! (...) Tas pokalbis vyko šalia pakilimo į sceną – man reikėjo žengti vieną žingsnį. (...) Tačiau vidinis balsas man pasakė griežtą 'ne'. (...) Su mano pasirodymu kagėbistai ir visi kiti Lietuvos laisvės priešininkai gaus pretekstą reikti: ar nesakėm, kad čia – amerikonių sąmokslas? Štai – vienas iš jų agitatorių!“

Iš tiesų labai sunku pasakoti apie šią knygą. Kaip papasakoti apie Valdo Adamkaus jausmus žmonai Almai, apie atstovavimą šaliai tarptautinėse organizacijose, apie Lietuvos kelią į Europos Sąjungą, į NATO, apie susitikimus su pačiais aukščiausiais didžiųjų pasaulio valstybių vadovais ir karaliais? Ir itin malonu skaityti knygą, kadangi, kaip jau ir sakoma knygos pavadinime, „Pokalbiai nesilaikant protokolo“ – šilti, žmogiški, jautrūs ir jaukūs. Pasakojimai apie buvusio šalies vadovo gyvenimą ir darbą.

Beje, šioje itin gausiai iliustruotoje knygoje didžioji dauguma nuotraukų yra lig šiol niekur nematytos, nespausdintos.

Parengė Vitalius Zaikauskas

Scottsdale, AZ lietuvių atidarytame „Sonata's Restaurant" niekada netrūksta lankytojų.

D. Moločajevos archyvo nuotraukos

Naujas lietuvių restoranas užbūrė amerikiečius

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Arizonoje įspūdingą šeimos restoraną atidare lietuviai nustebino ir sudomino net visko mačiusius amerikiečius. Į naująjį „Sonata's Restaurant", vos prieš kelis mėnesius atvėrusį duris Scottsdale, AZ, savaitgaliais rikiuojasi lankytojų eilės. Jose žmonės nesibaimina pastovėti ir valandą, kad tik galėtų paragauti vietos leidinio „Phoenix New Times" maisto ekspertų metų patiekalu išrinktos keptos juodos duonos su česnaku ir sūriu, užsisakyti kitų čia gaminamų patiekalų.

Žaibiška sėkmė – kaip lietus

Restoranas nuolat aprašinėjamas vietos spaudoje. Žurnalistai žavisi jo interjeru, skaniais ir estetiškai patiekiamais patiekalais, puikia aplinka. O jaunas virtuvės šefas nuo praėjusių metų lapkričio, kai buvo atidarytas „Sonata's Restaurant", jau tris kartus buvo pakviestas į televiziją parodyti, kaip gaminami tie Scottsdale gyventojus ir atvykėlius užbūrė lietuviški ir kitų Rytų Europos šalių patiekalai.

„Nesitikėjome tokios žaibiškos sėkmės. Jaučiamės taip, tarsi saulėtą dieną būtų prapliupęs lietus, o mes išėjome pasivaikščioti be skėčio", – juokiasi restorano savininkė Sonata Moločajevienė Tuft.

Moteris prisimena, kad pirmuosius savaitgalius po restorano atidarymo ateidavo vienas kitas lankytojas. Tačiau netrukus žinia apie europietiška modernią ir nuostabų maistą patiekiančią virtuvę pasklido žaibiškai. Vieni paragavo, kitiems papasakojo, susidomėjo ir spauda. Tada pasipylė lankytojų grūdis.

Sonatos partneriai – naujam restoranui vadovaujantis sūnus Deividas Moločajevas ir Čikago

je daugeliui lietuvių pažįstama verslininkų pora – Andrius ir Laura Bučai, restorano „Kunigaikščių užėiga" ir kavinės „Senasis Vilnius" šeimininkai.

„Turite ne eiti, o bėgti į tą vietą", tokių ir panašių atsiliepimų apie „Sonata's Restaurant" galima rasti populiariose turistų internetinėse svetainėse „Trip Advisor" ir „Yelp". Juose lankytojų įvertinimai – ne mažesni nei 4.5 balo. Dažnai siekia visus penkis.

Interjero idėjų padiktavo ir miškavežis

Pirmą į lietuvių restoraną užėjusį svečią apstulbina netikėti interjero sprendimai: milžinišką rąstų stirtą primenantį lankytojų salės viena siena ir jos fone puikiai derantys didžiuliai ilgi geltoni ir rudi minkštasuoliai, šias spalvas atkartojantys paveikslai, oda aptrauktos patogios kėdės ir santūria prabanga akį traukiantys stalai. Apibūdinant keliais žodžiais – pro šalį neprašauanti moderni klasika.

Niekas neatspėtų, kad interjero autoriai nėra diplomuoti profesionalai dizaineriai. Pagrindinis „Sonata's Restaurant" interjero kūrėjas buvo pats Deividas. Jam talkino buhalterės pareigas šiame versle užimanti Laura Bučienė. „Norėjau, kad žmonės, atėję į restoraną, vos tik pravėrę duris ištartų „Vau...". Ir daugelis taip sureagoja, – prisipažįsta Deividas.

Beje, ne vienas lankytojas, išvydęs patį Deividą, mintyse, ar garsiai taip pat ištaria „vau...". Dailiai nuaukęs, stilingais drabužiais vilkintis jaunuolis yra FORD/Robert Black Agency modelis. Jis yra kviečiamas demonstruoti madas ant podiumo, dalyvauti fotosesijose. Tačiau tai tik vienas iš Deivido pomėgių ir užsiėmimų.

Vaikinas sako, kad mokydamasis Čikagoje sveikatos vadybininko specialybės, kartu dirbo ir statybų kompanijoje, koordinavo projektus. Tuomet teko su-

sipažinti su įvairiais dizaino sprendimais. Gavęs kelis projektus Arizonoje jis suprato, kad dizaineris nereikalingas, pats jau gali atlikti tą darbą.

Deividas neslepia, kad kurdamas būsimąjį restorano interjerą, valandų valandas praleisdavo prie kompiuterio. Žiūrėdavo interjerų nuotraukas, užsirašinėjo, kas prie ko geriausiai dera. Po to pačiam kildavo kūrybinių minčių. Štai rąstų sienos vizija Deividui susiformavo Lietuvoje, kai mašinų kamštyje jo vairuojamas automobilis sustojo už rąstų prikrauto miškavežio.

Labiausiai pasitikėjo lietuviams specialistais

Deividas sako, kad idėja įkurti šeimos restoraną kilo beveik spontaniškai, valgant Čikagoje, „Kunigaikščių užėigoje" su mama ir patėviu Paul Tuft. Tąsyk pusiau juokais ir buvo susitarta su Andriumi ir Laura Bučiais, kad jie pakonsultuos ir pagelbės steigiant restoraną Arizonoje.

Praėjusių metų pavasarį Scottsdale buvo pradėta ieškoti patalpų būsimam restoranui. O jau lapkričio gale „Sonata's Restaurant" pakvietė pirmuosius lankytojus.

„Rūpinausi tų išsinuotų senų patalpų pertvarkymu ir rekonstrukcija, nes jau turėjau tokio darbo patirties. Mano dešinioji ranka buvo aukštos kvalifikacijos statybos specialistas lietuvis Artūras Juronis. Paskui atsirado per 'Facebook' dar vienas labai reikalingas ir talentingas žmogus – dailininkas Donatas Zadeikis. Andrius Bučas rūpinosi virtuvės įranga, indais", – prisiminė nelengvą išikūrimą Deividas.

Jis pridūrė, kad „Sonata's Restaurant" surizikavo atidaryti nelabai populiarioje vietoje – prieš tai ten buvo išikūrę keli restoranoi, tačiau jie ilgai neišsilaikė.

Nukelta į 11 psl.

Sonatos Moločajevienės Tuft vyras Paul Tuft norėjo, kad restoranas būtų pavadintas mylimos žmonos vardu.

D. Moločajevas šeimos versle – „Sonata's Restaurant" – užima labai svarbią vietą.

Andrius ir Laura Bučai iš Čikagos turi nemenką restoranų verslo patirtį, todėl jų žinios ir pagalba pravertė partneriams Scottsdale.

Pal. J. Matulaičio pagerbimo iškilmės Marijampolėje

Atkelta iš 1 psl.

„Mes turime suprasti, kad Lietuva paskelbus Jurgį Matulaitį prieš 30 metų palaimintuoju gavo ypatingą dovaną. Tokios dovanos sulauksime ir šiemet, kai vasarą palaimintuoju bus paskelbtas kitas arkivyskupas kankinys Teofilus Matulionis. Per beveik dešimtį draugijos veiklos metų jau vis labiau įvertiname tokių bažnyčios dovanų Lietuvai vertę“, – sakė sveikindama susirinkusius Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolijos vadovė, palaimintojo J. Matulaičio muziejaus administratorė sesuo Viktorija Plečkaitytė. Ji taip pat prisiminė, kokios iškilmės Marijampolėje buvo prieš trisdešimt metų, kai pasidžiaugti J. Matulaičio paskelbimu palaimintuoju susirinko minios žmonių, kurios netilpo Šv. Arkangelo Mykolo mažosios bazilikos šventoriuje, o už jo ribų jau plevėsavo ir trispalvė, ir nuskambėjo „Tautinė giesmė“, nors dar buvo likę metai iki Sąjūdžio gimimo.

Marijonų vienuolijos vyresnysis kunigas Andrius Šidlauskas priminė, jog ir arkivyskupas J. Matulaitis, ir arkivyskupas Teofilus Matulionis buvo beveik bendraamžiai – juos skyrė vos dveji metai. Palaimintojo sūkis buvo „Nugalėk blogį gerumu“, o būsimą palaimintojo – „Per kryžių į žvaigždes“. Kunigas sakė, kad būtina suvokti tokių įvykių reikšmę visai Lietuvai, prisiminti neseną laiką, kai žodis apie laisvę galėjo kainuoti net gyvybę.

Pagrindinį pranešimą minėjimo metu skaitė Kauno arkivyskupas emeritas Sigitas Tamkevičius. Jis pabrėžė, jog pats iškilmėse prieš trisdešimt metų, kai arkivyskupas J. Matulaitis buvo paskelbtas palaimintuoju, dalyvauti negalėjo, nes buvo įkalintas Mordovijos lageryje, kur skalbė kalinių drabužius ir jį pasiekdavo tik nuotrupos apie tai, kas vyksta Lietuvoje.

Arkivyskupas emeritas išsamiai prisiminė, kaip vyko tautos subedievinimas, kokios represijos vykdytos prieš bažnyčią ir kunigus sovietų okupacijos metais, kai ne mažiau kaip 300 kunigų buvo nuteisti 10 ir daugiau metų kalėjimo, kai įkalinti buvo Lietuvos vyskupai, o vyskupas Vincentas Borisevičius sušaudytas, kai vienintelėje Kauno kunigų seminarijoje klierikų skaičius sumažintas nuo 300 iki 25, kai buvo laikas, kuomet net mirusiojo neleido įnešti į bažnyčią, o artėjant Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui 1987 metais prieš katalikų bažnyčią vykdyto šmeižto ir purvo kampanija.

„Tačiau pasipriešinimo dvasia visada buvo gyva. Kūrėsi eucharistijos judėjimas, buvo leidžiami pagrindiniai katalikiški leidiniai, didžiulį vaidmenį suvaidino 'Lietuvos Bažnyčios kronika'. Būsimą palaimintojo Jurgio Matulaičio gyvenimas ir veikla buvo apžvelgti 1982 metų kovo 19-osios pogrindžio laikraštyje 'Aušra', kurio vienas steigėjų ir straipsnio autorius (nors jis nebuvo nurodytas) buvo kunigas marijonas Pranas Račiūnas. Popiežius Jonas Paulius II rodė Lietuvai ypatingą dėmesį, siuntė vilties ženklus“, – prisiminė tą laiką S. Tamkevičius.

Artėjant Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui tikinčiųjų represijos tęsėsi, buvo grasinama uždaryti vienintelę Kauno kunigų seminariją, sovietinėje spaudoje tyčiotasi iš Šiluvos atlaidų, tuo metu buvo nuteisti kunigai S. Tamkevičius ir Alfonsas Svarinskas, kurie jubiliejaus išvakarėse parvežti į Vilnių ir KBG požemiuose buvo įkalbinėjami prašyti malonės, tačiau kadangi kunigai nepalūžo, tai S. Tamkevičius gražintas į Mordoviją, o A. Svarinskas – į Permės lagerį.

1987 metų birželio 28-ąją Vatikane įvyko arkivyskupo J. Matulaičio paskelbimo palaimintuoju iškilmės. Švento Petro aikštė buvo pilna žmonių, ir čia dalyvavo daugybė lietuvių iš viso pasaulio. Iš okupuotos Lietuvos čia dalyvavo tik vienas vyskupas Antanas Vaičius su nedidele grupele kunigų.

„Marijampolėje iškilmės surengtos 1987 metų liepos 12-ąją. Ta proga išleisti specialūs paveikslėliai, kurie dalinti tikintiesiems, o speciali komisija J. Matulaičio palaikymui perkėlė iš sarkofago į altorių koplyčioje. Susirinko daugybė žmonių, jaunimo, pasiūšusio tautiniais kostiumais, kuris dviem eilėmis apjuosė bažnyčią. Pamokslą tada sakė vyskupas A. Vaičius, pasidalinęs savo išpūdziais iš beatifikacijos iškilmė Romoje. Po jo pamokslu minios žmonių pradėjo ploti, kas tuomet bažnyčioje dar buvo labai nepaprasta. Tas minėjimas buvo tarsi pirmas laisvės gū-

Pal. J. Matulaičio kapas jo vardo koplyčioje.

sis, artėjančių permainų ženklas, kai nepraėjus nei metams jau visur plevėsuos trispalvė ir tauta nusesims nelaisvės pančius“, – sakė S. Tamkevičius.

Jis kalbėjo apie tai, kad per tuos 30 metų nuėjome nelengvą ilgą kelią, išsikovojoje ir įtvirtinoje laisvę, tačiau kartais užmirštame, kad laisvę reikia ir branginti, o Lietuvą reikia ne griauti, bet statyti.

„Daug iššūkių šiandien turime, o didžiausias iš jų – žmogaus negerbimas. Jei žmonės jaustųsi gerbiami ir mylimi, tai šimtų tūkstančių žmonių tikslas nebūtų laimės ieškoti svetur. Mūsų bėda – nesupratimas to, ką gerai suprato palaimintasis Jurgis – tikras tautos atgimimas vyksta tada, kai žmonių protams ir širdims paklotas krikščioniškas pamatas, kuri esmė – meilė ir rūpestis tais, kurie yra silpnesni ir lengvai pažeidžiami bei suvokimas, jog žmogus yra ne daiktas, o Dievo vaikas“, – kalbėjo arkivyskupas metropolitas.

Šv. Mišioms vadovavo Kauno arkivyskupas L. Virbalas (centre).

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Marijampolės dramos teatro salė buvo pilna žmonių, atėjusių pagerbti palaimintąjį.

Iškilmės toliau tęsėsi Marijampolės Šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje, palaimintojo J. Matulaičio koplyčioje, kur kalbėta bendra malda. Vidurdienį bazilikoje prasidėjo šv. Mišios, kurias aukėjo net dvylika Lietuvos arkivyskupų ir vyskupų, o joms vadovavo Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas. Pamokslą Mišių metu sakė Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius.

Po šv. Mišių Marijampolės dramos teatre surengta agapė, o vėliau tęsėsi konferencija, kurios metu Vilniaus universiteto profesorius, Lietuvos katalikų mokslo akademijos valdybos vicepirmininkas Paulius Subačius skaitė pranešimą „Palaimintasis Jurgis Matulaitis kaip dvasinis vadovas: anuomet ir dabar“. P. Subačius yra parengęs spaudai pal. J. Matulaičio „Užrašus“, kuriems įvadą parašė kunigas Vaclovas Aliulis, o neseniai išleido naują vertingą knygą „Jurgis Matulaitis, Pranciškus Petras Būčys: laiškų dialogas“, kurioje pirmą kartą lietuvių kalba išleistas dviejų iškilų bažnyčios tarnų susirašinėjimas. Ši knyga taip pat buvo pristatyta Marijampolėje.

Pal. Arkivyskupas J. Matulaitis ir vyskupas P. P. Būčys bičiuliausi nuo Marijampolės gimnazijos laikų, vėliau jie susitiko studijuodami Sankt Peterburge ir Fribourge. Drauge nutarė pasirinkti pašvęstąjį gyvenimą ir atgaivinti Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo kunigų marijonų vienuoliją, jie buvo siejami nuolatinio bendro rūpesčio kongregacija ir Bažnyčios padėtimi Lietuvoje.

Yra išlikusi beveik puse trečio šimto laiškų, atvirukų bei telegramų kolekcija, kuri atskleidžia dviejų iškilų ganytojų asmeninį atsivadimą Evangelijos žiniai, jų dvasinį gyvenimą, šventėjimo kelią ir ugdatį tarpusavio ryšį. Jų susirašinėjimas dokumentuoja Marijonų vienuolijos, tėvų globotų moterų vienuolijų, karitatyvinių, kultūros, švietimo, kunigų rengimo ir kitų religinių institucijų, Vilniaus vyskupijos ir Lietuvos bažnytinės provincijos organizacinę raidą bei vidinę būklę.

Palaimintojo J. Matulaičio pagerbimo iškilmės Marijampolėje baigėsi menine programa bei maldomis. Visi galėjo apžiūrėti fotografijų parodą, kurioje įamžintos iškilmė Vatikane akimirkos. Čia yra ir nuotrauka, kurioje galima matyti Čikagos Lietuvių operos chorą, giedantį beatifikacijos šv. Mišiose. Tikintieji po renginio skirstėsi kalbėdami apie šią vasarą laukiančias naujojo palaimintojo T. Matulionio iškilmės, kurios bažnyčiai ir visai Lietuvai taip pat bus labai svarbios.

Virtualioje parodoje – aktorius R. Adomaičio gyvenimas

Sausio 31 d. žyriam lietuvių kino ir teatro aktoriumi Regimantui Adomaičiui sukanka 80 metų. Ta proga Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka parėngė virtualią parodą „Regimantas Adomaitis. Visą laiką mane traukė teatras“.

Parodoje apžvelgiama R. Adomaičio biografija, jo kūrybinė veikla Kauno ir Vilniaus teatro scenose, supažindinama su aktorius vaidmenimis spektakliuose, filmografija, eksponuojamos fotografijos, kuriose įamžinti vaidybinių filmų kadrai, scenos iš teatro spektaklių, taip pat šeimos nariai, bičiuliai aktoriai, režisieriai. Parodos lankytojai turės progą pamatyti dokumentines apybraižas, TV laidas apie aktorius, o taip pat vaidybinius filmus, TV spektaklius, kuriuose vaidino R. Adomaitis. Virtualioje parodoje pateikta leidinių, straipsnių, aktorių, režisierių, kino ir teatro kritikų atsiliepimų bei prisiminimų.

Galite aplankyti virtualios parodos svetainę adresu: <http://www.lnb.lt/naujienos/1847-jubiliejaus-proga-virtuali-paroda-apie-aktoriu-r-adomaiti>

Eltos korespondentė Laima Žemulienė parėngė interviu su R. Adomaičiu. Pateikiame jį kiek patrupintą.

Ar greitai Jums pralėkė tie 80 metų?

Žodis „greitai“ čia netinka – akimirksniu. Gyvenimas pralėkė, prabėgo akimirksniu. Kaip meteoras ar greitasis traukinys – tik f-y-y-t, ir nebėr, kad nespėji susiorientuoti. Taip ir liko kažkoks judesys, greitis ir daugiau nieko.

O meilė. Negi meilės neliko?

Turiu prisipažinti savo kaltę – labai mylėjau teatrą, ir per tai daug ką praradau. Taip pat ir moteris, kurias mylėjau. Bet Dievas vieną gražią dieną pažvelgė pro langą: „Tu vis dar vienas?“ Jam, matyt, pagailo manęs: „Gerai, aš tau atsiųsiu moterį, kurią tu mylėjai prieš 50 metų“. Ir atsiuntė man Mariją, su kuria nesimatėm pusę amžiaus. Ji gyvena Kaune. Dabar mes matomės, susitinkam. Marija – dailininkė, grafikė, scenografė. Baigusi Dailės institutą, ji išvažiavo dirbti į Kauną, o aš – iš Kauno į Vilnių. Tada pradėjau dirbti Akademiniame dramos teatre (dabar Lietuvos nacionalinis dramos teatras). Atstumas, laikas mus išskyrė. Tas – įsimylėjęs teatrą psichas – tada nesuprato Dievo piršto, Dievo nurodymo. Ir suprato tik dabar, kai praėjo pusė amžiaus nuo to laiko.

Ir kaip jūs susitikote po 50 metų?

Vieną gražią dieną ji man paskambino. „Prieš mirtį dar norėčiau tave pamatyti“, – pasakė.

Tas skambutis padėjo tašką nevilčiai, kurioje ne vienetus metus buvote paskendęs po žmonos Eugenijos Bajorytės, žavios moters ir puikios aktorės, mirties?

Galima taip sakyti. Aš suprantu neišvengiamą mūsų gyvenimo baigtinumą. Tos sunkios gyvenimo akimirkos gal nebuvo tokios tragiškos. Laikas gydo. Išlauki – ir praėina. Teatras buvo mano didžioji meilė. Ir Eugenija buvo mano didžioji meilė. Su ja tik-

Regimantas Adomaitis su žmona Eugenija.

Nuotraukos iš virtualios parodos

rai neblogai gyvenom. Susipažinom per filmo „Jausmai“ bandymus.

Gal jau pavyko išsiaiškinti, kas yra gyvenimo prasmė? Po Eugenijos mirties sakėte, kad žmogaus gyvenimas neturi prasmės.

Tikrai neturi. Laikiniai, akimirksniai ateina į šį pasaulį. Dievulis leidžia šiek tiek ant šios žemelės pagyvent, paskui nusiveda į aną pasaulį, ir viskas. Ir kokia prasmė? Nėra jokios prasmės. Bet mes patys susigalvojame prasmę. Kitaip mums neįmanu čia būti. (Tuo metu Regimantui paskambinusi Marija pasakė, kad gyvenimo prasmė – gyventi ir būti tuo, kuo esi. – ELTA). Kai moteris pagimdo vaiką – va, kur yra prasmė. Visa kita – mūsų susigalvojimai.

Na, na, kadaise maudėtės šlovėje. O kas gyvenime teikdavo didžiausią džiugesį – vaidmenys, žmona, vaikai ar jus garbinančių moterų laiškeliai ir skambučiai?

– Jeigu vaidmenį pavykdavo nutverti už uodegos ar už ragų, jeigu jis mane užvaldydavo, įtraukdavo, būdavo džiaugsmo. Retai taip būdavo, nors suvaidinta daug vaidmenų. Teatre – tai Francas „Altonos atsiskyrėliuose“. Tai buvo pirmasis vaidmuo Akademiniame dramos teatre, kai režisierius Henrikas Vancevičius mane parsikvietė į jį iš Kauno teatro.

Paskui buvo labai daug vaidmenų, bet šiandien, atsigręžęs atgal, gal tik keletą galėčiau paminėti, kuriuos pavyko pagauti už uodegos ar už ragų. Tai – Seras Ronald Harwood pjesėje „Aprengėjas“. Labai man ta pjesė patiko – todėl, kad apie aktorių gyvenimą, likimą, ambicijas, kaprizus. Joje viskas labai gerai perteikta – R. Harwood pats buvo aktorius, labai gerai jautė aktorius egzistenciją.

Buvo savotiškai artimų, mielų vaidmenų, kur vaidinome dviese, – su Egle Gabrėnaite „Akis į akį su visais“, su Vytautu Rumšu „Emigrantai“, su Donatu Banioniu „Susitikimas“. Šis spektaklis – apie dviejų skirtingų tipų menininkus – kompozitorius Johan Sebastian Bach ir Friedrich Handel. J. S. Bach – paskendęs muzikoje visą gyvenimą, o F. Hendel troško „prielipų“ – pinigų, prabangos, garbės, šlovės. Aš vaidinau F. Hendel.

O Mindaugas, Mažvydas Justino Marcinkevičiaus poetinėse dramose – šių nepastvėrėte nei už uodegos, nei už ragų?

Ne. Kaip pasakius, ir Mindaugas, ir Mažvydas – man be galo svarbūs vaidmenys, bet nepasakysčiau, kad tai buvo vaidmenys, kuriuos aš padariau. Jie man buvo labai brangūs, bet daugiau visuomenine prasme, pasikalbėjimo galimybe su žiūrovais apie Lietuvą. Tada žodžio „Lietuva“ tarimas scenoje buvo traktuojamas kaip nacionalizmo apraiška. Mylėt savo tėvynę buvo smerktinas dalykas. Bet tokių vaidmenų, kurie, galima sakyti, keičia aktorius likimą, buvo keli.

Svarbiausias iš jų – legendinis Vytauto Žalakevičiaus filmas „Niekas nenorėjo mirti“, kuriame vaidinate vieną iš brolių Lokuų? Po to filmo jus pastebėjo – kvietė filmuotis tuometės Sovietų Sąjungos kino studijos, tapote režisierių graibstomu ir moterų mėgstamu aktoriumi. Tas filmas pakeitė jūsų likimą.

Be abejo, pakeitė. Tą filmą šiandien žiauriai kritikuoja, kad jame neteisingai parodyta Lietuvos istorija. Rodoma, kaip keturi broliai Lokai, keršydami už tėvo – kolūkio pirmininko nužudymą, suorgani-

2004 m. sukurtas Kazanovos vaidmuo spektaklyje „Kazanova“.

Filme „Jausmai“ R. Adomaitis (Kasparas) ir E. Bajorytė (Morta) rež. V. Žalakevičius, 1968 Lietuvos kino studija.

R. Adomaitis – Junas Gabrielis Borkmanas to paties pavadinimo spektaklyje su aktore V. Mainelyte (Freken Ela Rentheim) 1981.

zavo valstiečius, kad šie eitų prieš miško brolius. Tokio fakto aš negirdėjau. Kaimiečiai bijojo ir miško brolių, ir sribų. Žinoma, kad kaimiečiai nekovojo prieš miško brolius. Miško broliai buvo iš tų pačių kaimiečių.

Bet negi tie, kurie kritikuoja, nežino, kokia tada buvo Lietuvos padėtis, kad tada buvo cenzūra? Filme net paminėta, kad Lietuvoje buvo priešinamasi sovietų okupantams, kas buvo tabu. Esą jokio pasipriešinimo – visi tarybų valdžią sutiko su gėlėmis, dainom, muzika. Bet ir taip nebuvo.

O ką turėjo menininkai daryt, jei norėjo užkabint tą temą ir bent šiek tiek užsimint, kad Lietuvoje buvo priešinamasi sovietų valdžiai?

Bet V. Žalakevičius su tuo filmu prasprūdo pro visas cenzūras.

Būtent. Meniška jis buvo gerai padarytas, įtaigus ir todėl prasprūdo pro cenzūrą. Jeigu Lietuvoje sovietų valdžios atstovai būtų sprendę to filmo likimą, jo nebūtume pamatę. Maskvoje kažkas pasakė, kad geras filmas. Kažkas nusprendė – rodom. Ir pradėjo rodyti. Tada festivalyje Kijeve jis laimėjo pirmąją prizą. Gerai, kad buvau pakliuvęs į geležines V. Žalakevičiaus rankas, kuris darė iš manęs artistą.

O „Jausmai“, kurie laikomi geriausiu lietuvišku filmu, tada Rusijoje nebuvo rodomi. Restauruota filmo kopija buvo parodyta Sankt Peterburge tik prieš kelis mėnesius. Buvau Sankt Peterburge – puikiai publika priėmė tą filmą.

Retai kalbate apie Arūno Žebriūno filmą „Velnio nuotaka“, kur jūsų partnerė Jurga buvo Vaiva Mainelytė. Tame filme jūs – nežemiška pora. Buvote ją išimylėjęs?

Ne. Niekada. Kokia pora, nežinau. Aš per senas buvau tam vaidmeniui, bet Vaiva ten iš tikrųjų buvo fantastiška. Jeigu Vakaruose būtų tokiame filme nusifilmavusi, šiandien būtų pasaulinio masto žvaigždė. Bet aš kalbu apie Arūną Žebriūną, ir kuo toliau, tuo labiau man ima atrodyti, kad jis buvo pats ryškiausias, įdomiausias ir talentingiausias lietuvių režisierius, o ne V. Žalakevičius. Šis turėjo labai daug ambicijų, ir tos ambicijos jį žudė. O A. Žebriūnas sulig kiekvienu filmu būdavo vis kitoks.

Kur jums buvo įdomiau dirbti – kine ar teatre?

Be abejo, teatre. Kinas susideda iš atskirų gabaliukų, stikliukų, momentų mozaikos, ir kūrybos procesas jame – labai trumpas. Tai man neįtikėtina didelio malonumo. O teatre, kai turi galimybę per vieną vakarą suvaidinti visą savo personažo gyvenimą, – visai kitas ir darbas, ir malonumas. Bet... Per pertraukas tarp filmavimų pajūryje mėgdavau statyti smėlio pilis.

Tos smėlio pilys – lyg aktorius darbas. Kol smėlis šlapias, tie bokšteliai laiko. Bet saulė juos padžioviną, vanduo išgaruoja ir pilis sugriūna. Spektaklis irgi taip baigiasi. Ir niekada nebus taip suvaidintas, kaip tą vakarą. Gal geriau bus, gal blogiau, bet atkartot jo neįmanoma. Ir su pilim taip – kai ta sugrius, gali vėl statyt, bet jau bus kita pilis.

R. Adomaitis – Mindaugas. 1969 m., Lietuvos valstybinis akademinis dramos teatras.

Ar džiaugiatės, kad Londone gyvenantis jūsų sūnus Gediminas, taip pat aktorius, filmavosi pasaulinio populiarumo sulaukusioje bondianoje – „007 Spektas“? Nesvarbu, kad vaidmuo nedidelis, užtat kadre jis – šalia paties slaptosio agento Džeimso Bondo – Daniel Craig. Galbūt šis filmas pakeis jo likimą?

Galbūt. Labai džiaugiuosi, kad jis ten filmavosi. Puiku, kad geras filmas, geras režisierius. Nedažnai būna, kad tai sutaptų. Gal tai bus postūmis kitiems kvietimams filmuotis, kitiems darbams. Bet kinas aktoriumi – loterija. Kad aktorius neprarastų formos, turi vaidinti teatre. Ir Gediminui taip patariau.

Kažkada jūsų vaidinto vienintelio baltų karaliaus Mindaugo pagrindinis tikslas buvo suvienyti Lietuvos valstybę. Praėjo keli šimtmečiai, ir Lietuva „išsivienija“ – lietuviai masiškai emigruoja iš tėvynės. Kaip manote, ar pasaulio žemėlapyje Lietuva išliks?

Kartais labai pesimistiškai matau Lietuvos ateitį. Lietuva – per daug maža, mūsų – per daug mažai, kad išsilaikytume globalėjančiame pasaulyje. Bet aš linkęs manyti, kad mūsų tauta išliks, nes mes – darbštūs, talentingi.

Pirmas iš kairės R. Adomaitis (Donatas), ketvirtas – D. Banionis (Vaitkus) filme „Niekas nenorėjo mirti“. 1965 m., Lietuvos kino studija, rež. V. Žalakevičius.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Remkime

Draugo fondą

www.draugofondas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPA

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausiai pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc.
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams
DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE prenumeratą.

Du leidiniai — viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie Lietuvą:
šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją,
meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

Pasidalinkite nuomone

facebook

www.facebook.com/draugolaikrasticis

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Nacionalizuojama žemė „Rail Baltica“ geležinkeliui

Vilnius (Susisiekimo ministerijos info) – Jau informuoti žemės sklypų, kurie patenka į planuojamos tiesiti europinio standarto „Rail Baltica“ geležinkelio linijos Kaunas–Lietuvos/Latvijos teritoriją, savininkus ar kitus naudotojus apie pradedamas žemės paėmimo visuomenės reikmėms procedūras. Nuo šiol šių žemės sklypų negalima pertvarkyti, perleisti kitiems asmenims, įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktines teises.

Buvo išsiųstas 2 tūkst. 31 pranešimas.

Žemės sklypų savininkams ir ki-

tiems naudotojams pranešta, kad 2017 m. sausio 23 d. Teritorijų planavimo dokumentų registre buvo įregistruotas ir kitą dieną, sausio 24-ąją, įsigaliojo Vyriausybės nutarimas dėl Europinio standarto geležinkelio linijos Kaunas–Lietuvos ir Latvijos valstybių siena specialiojo plano patvirtinimo.

Įsiteisėjus š. m. sausio 11 d. priimtam Vyriausybės nutarimui, Susisiekimo ministerija raštu pranešė VI Registrų centrui, kad nekilnojamojo turto registre turi būti padarytos žymos specialiajame plane nurodytiems žemės sklypams.

Vokietijoje pagerbti Lietuvoje nužudyti žydai

Vilnius (BNS) – Vokietijos mieste Waldkirche atidengtas memorialas per Holokaustą nužudytų Lietuvos žydų atminimui.

Waldkircho mieste vaikystėje ir jaunystėje gyveno Karl Jaeger, Hitlerio pasekėjas, vadovavęs Lietuvoje įvykdytoms masinėms žydų žudynėms.

SS pulkininkas, 3-ojo operatyvinio būrio vadovas ataskaitose yra tiksliai įvardinęs, kiek vyrų, moterų, vaikų nužudyta jo įsakymu, nuo 1941 iki 1942 metų – iš viso 137 tūkst. 346 žmonių.

Waldkirche šiame bus pristato-

mas filmas „Karl Jaeger ir mes – ilgas Holokausto šešėlis Lietuvoje“. Filmą buvo kurtas ir Lietuvoje, jame panaudotos dokumentinės nuotraukos, kalbinti Lietuvos žydai, kurie išgyveno Holokaustą.

Filmą ir memorialą – Waldkircho bendruomenės sumanytas projektas, taip miestas pagerbia aukų, dėl kurių žūtis kaltas jų miestėlas, atminimą.

Per Holokaustą žuvo apie 90 proc. iš 208 tūkst. Lietuvos žydų. Žudant žydus, Lietuvą okupavusiems naciams neretai talkindavo vietos kolaborantai.

Kaunas pasveikino Vilnių

Kaunas (BNS) – Šventi 694-ojo Vilniaus gimtadienio sausio 28 dieną pakviesti į Kauną čia plūsta šimtai vilniečių.

Vilniaus gimtadienio proga sostinės gyventojai pakviesti aplankyti Kauną: jų laukė nemokama kelionė autobusu bei ekskursijos.

Kaip pranešė Kauno miesto savivaldybė, nuo ankstyvo ryto norinčių patekti į nemokamus autobusus rikiavosi minios. Iki 8:30 val. r. jau išdalinti 350 bilietų. Organizatoriai, matydami, kad norinčiųjų skaičius viršijo lūkesčius, užsakė dar papildomus autobusus.

Atvykę į Kauną, sostinės gyventojai galėjo dalyvauti nemokamose ekskursijose, skirtose susipažinti su miestu: vyko ekskursija apie filmą „Emilija iš Laisvės alėjos“, „Tarp-

Vilniečiai šimtais plūdo susipažinti su Kaunu.

Made in Vilnius nuotr.

kario Kauno elito paslapčių“ ekskursijoje galima buvo sužinoti apie Kauno igulos Karininkų Ramovėje vykdavusius prabangius kaukių balius. Taip pat vyko ekskursija „Kauno art deco ir naujoji Prezidento V. Adamkaus biblioteka“.

Prieš 694-erius metus kunigaikštis Gediminas savo sausio 25 dieną rašytame laiške Vokietijos meistrams paminėjo Vilnių.

Ant slenksčio – „Sartai 2017“

Vilnius (Mano vyriausybė) – Žemės ūkio ministerijoje apžvelgti pasirengimo tradicinėms ristikų lenktynėms „Sartai 2017“, vyksiančioms vasario 4 d., darbai.

Šeštadienį, vasario 4-ąją, Dusetų hipodrome prie varžybų starto linijos bus išrikiuoti net 73 ristikai, išauginti visose trijose Baltijos šalyse, taip pat Lenkijoje, Švedijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Norvegijoje ir kitose šalyse.

Į lenktynių areną nukryps daugelio televizijų kamerų objektyvai, radijas rengs transliacijas, reportažus, o lenktynių spaudos centre, kuris prieš keletą metų pirmą kartą šių varžybų istorijoje atvėrė duris šalia varžybų trasos, akredituosis apie 100 Lietuvos ir kaimyninių valstybių žurnalistų, nušviesiančių šią žiemos sporto

ir pramogų šventę.

Didžiausias piniginis prizas tradiciškai bus įteiktas šių lenktynių organizatorės, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos steigiamo pagrindinio – „Didžiojo žiemos prizo“ laimėtoji ir prizininkams.

Vasario 4-ąją Dusetų hipodrome rengiamos tradicinės ristikų lenktynės „Sartai 2017“, pagrįstai tituluojamos kaip didžiausia, ne tik ši Aukštaitijos miestelį, bet ir visą Lietuvą garsinanti žirgų sporto mylėtojų šventė. Taip pat šalia hipodromo tradiciškai šurmuliuos mugė, siūlysianti unikalūs, kultūrinio paveldo puoselėtojų pagamintus suvenyrus.

Šiame sukanka 84 metai, kai 1933 m. žirgų lenktynės ant Sartų ežero ledo pradėjo remti Žemės ūkio ministerija.

Patvirtino įsipareigojimus NATO

Washingtonas (ELTA) – JAV Prezidentas Donald Trump ir Didžiosios Britanijos ministrė pirmininkė Theresa May po derybų Baltuosiuose rūmuose patvirtino įsipareigojimus NATO. T. May patikino, kad JAV Prezidentas 100 proc. palaiko NATO, nepaisant jo ankstesnių pareiškimų, esą ši organizacija yra atgyvenusi.

Abu vadovai pabrėžė savo ketinimus kurti naujus prekybinius santykius, kurie atitiks abiejų šalių intere-

sus. T. May perdavė pakvietimą karalienės Elizabeth II vardu aplankyti Jungtinę Karalystę su atsakomuoju vizitu.

Kiek anksčiau britų premjerė sakė nepabijosi sureaguoti į prezidento D. Trump replikas, jeigu šios jai pasirodys nepriimtiniomis.

T. May yra pirmoji pasaulio lyderė, susitikusi su D. Trump po jo inauguracijos.

Ragina atšaukti D. Trump vizitą D. Britanijoje

Kas minutę keičiasi surinktų parašų skaičius.

CNN.com

Londonas (ELTA) – Daugiau kaip milijonas britų jau pasirašė peticiją, kuria raginama neleisti JAV Prezidentui Donald Trump surengti valstybinį vizitą Jungtinėje Karalystėje. Tiek parašų peticija surinko vos per nepilnas penkias valandas po jos atsiradimo internete.

Jungtinės Karalystės vyriausybė privalo apsvarstyti visas peticijas, surinkusias daugiau kaip 10 tūkst. parašų, o 100 tūkst. parašų surinkusios peticijos Vyriausybės teikimu keliau-

ja į parlamentą.

„D. Trump gerai žinoma neapykanta moterims ir vulgarumas neleidžia jam dalyvauti Jos Didenybės Karalienės ir Velso Princo priėmimo. Todėl visos kadencijos metu D. Trump neturėtų būti kviečiamas oficialaus valstybinio vizito į Jungtinę Karalystę“, skelbiama peticijoje.

Internete patalpinta peticija kas minutę sulaukia vidutiniškai 1 tūkst. naujų parašų.

D. Trump nenusileidžia dėl musulmonų

Washingtonas (LRT.lt) – Net ir sulaukęs dešimties tūkstančių žmonių protestų dėl draudimo į JAV atvykti septynių musulmoniškų šalių piliečiams, Amerikos Prezidentas neatsitraukia. Jis kartoja, kad siekia apsaugoti šalį nuo terorizmo, o įsakas nėra nukreiptas prieš musulmonus. Tuo metu keliolikos Valstijų prokurorai sprendimą vadina antikonstituciniu.

Tešiantis kritikai dėl įsako, D. Trump išplatino pranešimą, kuriame teigia, kad draudimas nėra susijęs su religija, nes negalioja daugiau nei 40 islamą išpažįstančių šalių, o juo siekiama saugotis nuo terorizmo. Respublikonas taip pat teigia, kad Amerika yra šalis, kuri didžiuojasi atvykusiais imigrantais ir visada atjaus tuos, kurie bėga nuo spaudos ir padės jiems. Tačiau tai bus daroma saugant sienas ir savo piliečius, o po trijų mėnesių leidimas atvykti į JAV bus atnaujintas, kai bus nustatytos naujos griežtos patikrinimo taisyklės.

Jo sprendimą sukritikavusius senatorius John McCain ir Lindsey Gra-

ham D. Trump paragino labiau rūpinti kovą su islamistais ir sienų apsauga, o ne nuolat savo pareiškimais kurstyti Trečiąjį pasaulinį karą.

J. McCain ir L. Graham bendrame pareiškime teigė, kad D. Trump įsakas gali tik apsunkinti kovą su terorizmu, nes teroristai gali siekti užverbuoti daugiau asmenų. Tuo metu šešiolikos valstijų prokurorai Amerikoje išplatino bendrą pranešimą, kuriame prezidento įsaką vadina antikonstituciniu ir sako dirbsiantys kartu, kad kuo mažiau žmonių kentėtų dėl kilusio chaoso.

D. Trump keturiems mėnesiams sustabdė pabėgėlių perkėlimo programą, o trims mėnesiams piliečiams iš Irano, Irako, Sirijos, Jemeno, Somalio, Sudano ir Libijos draudžiama atvykti į šalį.

Tuo tarpu pabėgėliams pagalbos ranką ištiesė Kanada – šios šalies premjeras Justin Trudeau JAV Prezidento Donald Trump atstumtiems pabėgėliams pasiuntė žinią: jie laukiami Kanadoje.

Sušvelnintos bausmės už smurtą prieš artimuosius

Maskva (Diena.lt) – Sausio 27 dieną Rusijos Dūma priėmė įstatymo pataisas, pagal kurias kriminaliniu nusikaltimu nebelaikomas smurtas prieš artimuosius, t. y. vaikus, moteris, senelius, jei tai daroma pirmą kartą. Už tokį nusizengimą pažeidėjas tebus baudžiamas 15 dienų areštu ar bauda. Iki

šiol už tokį nusikaltimą grėsė dveji metai kalėjimo.

Rusijoje smurtauja apie ketvirtis šeimų ir, pagal vyriausybės statistiką, smurtas šeimoje sudaro apie 40 proc. visų smurtinių nusikaltimų šalyje. 59 proc. rusų remia naująjį įstatymą, penktadalis pateisina smurtą šeimoje.

Naujas lietuvių restoranas užbūrė amerikiečius

Atkelta iš 6 psl.

Virtuvės šefui – lietuviškos pamokos

Ypač nelengvos buvo virtuvės šefo paieškos. Tiksliau, nepaprasta buvo pasirinkti iš visų savo paslaugas pasiūliusių kandidatų. O jų buvo kiek daugiau nei 20. Kiekvienas iš kandidatų prisistatydama turėjo pagaminti nuo 6 iki 9 patiekalų. Restorano savininkų šeima ir partneriai ragavo ir rinko geriausią. Beje, kiekvieno virtuvės šefo prisistatymas restorano savininkams kainavo po 1 000 dolerių. „Pasirinkome amerikietį, Arizonos kulinarijos institutą baigusį Josh Bracher, kuris jau buvo pasižymėjęs kaip puikus specialistas, pelnęs apdovanojimų“, – sakė Deividas.

Naujojo restorano virtuvės šefas turėjo daug ko išmokti. Jis ne tik skaitė apie Lietuvą, jos tradicijas ir valgius. Josh mokėsi ir gaminti Lietuvoje įprastų, tačiau Amerikoje neregėtų patiekalų – balandėlių, bulvinių blynų, ir aišku savaime, keptos duonos.

Pastarasis patiekalas yra vienintelis, kurio pavadinimas parašytas lietuviškai visame anglų kalba išspausdintame restorano meniu. Jis taip ir vadinasi „Kepta duona“. „Phoenix New Times“ žurnaliste, savo straipsnyje pasakodama apie patiekalą daugiau nei milijonui leidinio skaitytojų, vartoja būtent lietuvišką pavadinimą. O amerikiečiams valgytojams, užsiskantiems keptos duonos, paliekama teisė patiekalo pavadinimą tarti taip, kaip jiems išeina tą padaryti.

Beje, diplomuotą amerikietį virtuvės šefą lietuviškų patiekalų gamybos gudrybių mokė A. Bučas. Dar praejusią savaitę Andrius rodė Josh, kaip reikia virti rūgštynių sriubą.

Koks patiekalas pats populiariausias? Be keptos duonos lankytojai dažniausiai užsisako Kijevo kotletą. Tačiau mielai ragauja ir daug kitokių stilingai patiekiamų patiekalų.

Restorano vardas – iš meilės ir išskaičiavimo

Kam kilo mintis restoraną pavadinti Sonatos vardu? „Mano patėvis

Paul pasiūlė. Mes visi mandagiai bandėme priešintis, bet jis nenusileido. Jis savo idėjos atkakliai laikėsi dėl kelių priežasčių: viena, Amerikoje populiarūs ir kelia pasitikėjimą šeiminko vardu pavadinti restoranai. Antra – Paul labai myli mano mamą“, – sakė Deividas.

Pati Sonata prisipažino, kad jau kurį laiką, gal net porą metų svajojo atidaryti restoraną. Tai nebuvo toks iš oro netikėtai nukritęs sprendimas. „Žinojau, ko noriu ir net neabejojau, kad pavyks tą norą įgyvendinti. Man dar nebuvo atsitikę taip, kad nepasisektų pasiekti to, ką esu sumaniusi. Net kai nusprendžiau dalyvauti vadinamos *žaliosios kortelės* loterijoje, neabejojau, kad ją laimėsiu. Taip ir atsitiko, 2004 metais atvykau gyventi į Ameriką“, – pasakojo Sonata.

Moteris pridūrė, kad sutuoktinis Paul ją labai myli, vertina ir laiko išskirtine, todėl visada remia jos idėjas.

Sonata atskleidė, kad jos verslo planai dar bus toliau plėtojami. Šalia „Sonata’s Restaurant“ planuojama atidaryti SPA centrą. O dar po kurio laiko panašų europietiško stiliaus restoraną šeima žada atidaryti Los Angeles, CA.

Sonata prisipažino turėjusi tokią viziją, kad žmonės atėję į restoraną, niekur neskubėtų, nejaustų, kad turi pavalgę kuo skubiau užleisti staliuką kitiems. Ir tą padaryti pavyko. Pasišotinę lankytojai tam tikromis dienomis gali klausytis gyvai grojančių muzikantų. Neretai keli staleliai sustumiami, o atsiradusioje erdvėje ima sukstis poros.

Į klausimą, kaip jaučiasi staigiai išpopuliarėjusio restorano šeiminkine, Sonata atsako vienu žodžiu: keistai. Ji tvirtina, kad tai partnerių komandos nuopelnas.

„O aš pati labai džiaugiuosi, kad turiu tokį talentingą sūnų. Jis turi ne vieną talentą. Mūsų šeimos restorane jis pasirodė kaip puikus dizaineris. Aš visada žinojau, kad iškėlus sau tikslą visada reikia tikėti, kad tikrai tą tikslą pasieksi. Tuomet taip ir įvyksta. Visiems patariu: jeigu nori įgyvendinti savo svajonę, niekada nesuabejok tuo, ko sieki“, – sako moteris.

<http://draugokalendarius.org>

„Idėjų banko“ palūkanos – pilnėjanti Lietuva

Emigracijos srautai iš Lietuvos nemažėja, mūsų šalis tuštėja. Ar yra būdų galinčių sustabdyti išvykstančius iš Lietuvos ir grąžinti jau išvykusius? Ką daryti, kad gyventi ir dirbti Lietuvoje būtų geriau, maloniau ir patogiau?

Migracijos informacijos centras (MIC) „Renkuosi Lietuvą“ pradeda iniciatyvą „Idėjų bankas Lietuvai“. Tai platforma, suteikianti galimybę ir prieigą mūsų šalies piliečiams dalintis savo idėjomis apie įvairių gyvenimo sričių (švietimo, sveikatos apsaugos, verslo, užsieniečių gyvenimo Lietuvoje ir pan.) tobulinimą bei šiuos sumanymus paversti tikrove: apibendrintos mintys bus pristatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybei, savivaldybėms, o taip pat pasitelkiamos tobulinant ir formuojant kitus „Renkuosi Lietuvą“ projektus bei renginius.

„Idėjų bankas Lietuvai“ nukreiptas į kelis tikslus. Vienas iš galimų emigracijos postūmių – piliečių balso neišklausymas ar tam tinkamų įrankių nebuvimas, taigi ši platforma tampa puikiu įrankiu, galinčiu padėti spręsti šią problemą. Be to, pasiūlytos idėjos padeda geriau suprasti, ko reikia Lietuvai siekiant geresnių gyvenimo sąlygų bei emigravusiųjų grįžimo. Taip pat „Idėjų bankas Lietuvai“ siekia tapti paspirtimi pozityvioms permainoms bei sprendimams ir kitose organizacijose ar institucijose, kurios būtų pajėgios jas įgyvendinti ar

įtraukti į savo veiklų planus. Pateikus apibendrintas mintis Vyriausybės bei savivaldybių atstovams, būtų sukurta galimybė tinkamiau reaguoti į priežastis ir neišpildytus lūkesčius, kurie verčia emigruoti; taikytis į tas problemas, kurios išties turi didžiausią poveikį žmonių gerovei (išsakytas jų pačių). Be to, sukauptos idėjos turi potencialo būti projektų idėjomis ne tik „Renkuosi Lietuvą“, bet ir kitoms Lietuvos veikiančioms organizacijoms.

Pasitelkiant piliečių iniciatyvą, ši platforma suteikia puikią galimybę formuoti idėjas ir pokyčius mūsų šalyje, stiprinti mūsų visuomenės narių (net ir gyvenančių svetur) pasitikėjimą priimtais sprendimais bei aktyviai reikšti savo nuomonę. Taip „Idėjų bankas Lietuvai“ ne tik siekia gerinti sąlygas gyvenantiems Lietuvoje, bet ir grįžti kelia jau išvykusiems prisidėti prie Lietuvos ateities kūrimo.

Bandomasis „Idėjų banko Lietuvai“ formatas pristatytas 2016 m. liepą vykusiame Pasaulio lietuvių jaunimo suvažiavime (PLJS). Pirmiausiai „bankas“ buvo orientuotas į jaunų ir Lietuvos ateičiai neabejingų žmonių idėjas apie tai, kaip jie vertina Lietuvą ir gyvenimą joje, kokios šalies augimo galimybės. Kartu siekta išsiaiškinti, ką reiktų keisti, jog gyvenimas Lietuvoje gerėtų ir į šalį norėtų grįžti ją palikę žmonės. Jau tada per šios iniciatyvos pristatymą buvo susilaukta pozityvaus vertinimo ir nemažai konstruktyvių minčių apie galimus pokyčius. Nors idėjų būta įvairių (pradedant standartinėmis apie mokesčių mažinimą, baigiant nekasdieniniu siūlymu tapti „Europos Hollywood’u“), tačiau nei viena iš jų nebuvo neįgyvendinama ar nepritaikoma mūsų šalies praktikai. Ši sėkminga pradžia tik parodė, jog „Idėjų bankas Lietuvai“ turi puikią galimybę efektyviai prisidėti prie idėjų kūrimo ir jų realizavimo ateityje.

Siūlyti idėjas galima „Renkuosi Lietuvą“ tinklalapyje arba „Facebook“ paskyroje.

Migracijos informacijos centras „Renkuosi Lietuvą“ 2015 m. buvo įkurtas bendradarbiaujant Tarptautinei migracijos organizacijai (TMO) su LR Vyriausybe.

Pagrindinis MIC „Renkuosi Lietuvą“ tikslas – teikti **nemokamą informacinę pagalbą jau grįžusiems ar užsienyje gyvenantiems ir apie grįžimą į Lietuvą (tiek dabar, tiek ateityje) mėstantiems lietuviams**. Vieno langelio principu teikiamos konsultacijos visais su grįžimu susijusiais klausimais, tokiais kaip santuokų su užsieniečiais, mokyklinio amžiaus vaikų grįžimo į Lietuvos ugdymo institucijas, nuotolinio lietuvių kalbos mokymosi, darbo stažo perkėlimo iš vienos šalies į kitą, bedarbio pašalpų ir kt.

Tarptautinė migracijos organizacija (TMO) yra vienintelė tarptautinė tarpvyriausybė organizacija, dirbanti migracijos srityje. TMO įkurta 1951 metais. Šiuo metu jos narėmis yra 166 valstybės, 8 valstybės dalyvauja stebėtojo teisėmis. TMO turi vietinius biurus daugiau nei 150 valstybių, o organizacijoje dirba apie 9 000 darbuotojų visame pasaulyje. Centrinė būstinė yra Ženevoje.

Nuo 2016 m. rugsėjo 19 d. TMO yra asocijuota Jungtinių Tautų agentūra.

DRAUGAS

— nuo 1909 metų —

Mano laikraštis – nuolatinis – patikimas – mus siejantis!

Naujiems prenumeratoriams

- \$120 metams \$65 pusei metų
- \$115 internetinė (pdf) metams
- \$30 internetinė (pdf) trims mėnesiams

www.draugas.org

Leidžiamas tris kartus per savaitę – antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 3 d., penktadienį, 9 val. v.** Desmond's Tavern (433 Park Ave. S, New York, 10016) vyks Lietuvos-Amerikos rokerių „Steel Wolf“ koncertas, kurio metu skambės naujos bei visų pamėgtos jau klasika tapusios dainos. Atvykite!

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) vasario 5 d. 10 val. r. švęsimė penktąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Laukiame visų.

■ **Dėmesio – nauja data! Vasario 12 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos salėje vyks Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas. Po susirinkimo bus vaišės. Visi laukiami.

■ **Vasario 12 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** kviečiame į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę pasiklausti organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metinio pranešimo. Bus apibūdinami organizacijos projektai ir planai, pristatyta finansinė ataskaita ir rodomos skaidrės iš organizacijos remiamų centrų veiklos Lietuvoje bei JAV. Laukiame organizacijos narių, rėmėjų ir visų, kuriuos domina „Vaiko vartai į mokslą“ siekiai bei veikla.

■ **Vasario 25 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p.** New Yorko Lietuvių Bendruomenės valdyba drauge su LR generaliniu konsulatu New Yorke kviečia jus į Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Apiešimo bažnyčioje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211) sveikinamąjį žodį tars Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius,

muzikinę programą atliks Dariaus Polikaičio vadovaujamas lietuvių meno ansamblis iš Čikagos „Dainava“. Vėliau šventė tęsis Mount Carmel bažnyčios salėje (North 8th St. ir Havemeyer St. Corner, Brooklyn, NY 11211), kur jus linksmins DJ/VJ Rimas Samis. Bus vaišės. Daugiau informacijos el. paštu: zybuokle@gmail.com arba paskambinus tel. 347-415-6379.

■ **Vasario 26 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos salėje Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės valdyba rengia Nepriklausomybės šventę – minėsime Vasario 16-ąją ir Kovo 11-ąją. Meninę programą atliks Čikagos skautų vietininkijos vaikų choras (vadovė Lilija Gelažis) bei poetės Vilija Vakarytė ir Nijolė Subatienė. Po programos bus vaišės. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius** kovo 11 d., šeštadienį, rengia išvyką autobusu iš PLC į klasikinio kiniečių šokio ir muzikos ansamblio „SHEN YUN“ pasirodymą „Rosemont“ teatre, Rosemont, IL. Norintieji pamatyti šią pasaulinio garso trupę prašomi skubiai užsisakyti vietas. Daugiau informacijos sužinosite paskambinę Baniutei Kronienei tel. 630-968-0184.

■ **Vydūno jaunimo fondas** minės savo veiklos 65 metų sukaktį kovo 26 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, didžiojoje salėje. Maloniai prašome pasižymėti šią datą. Lauksime vardinių stipendijų steigėjų, rėmėjų ir svečių drauge atšvęsti šią reikšmingą sukaktį. Daugiau informacijos pateiksime vėliau.

JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės pavasario renginiai 2017 m.

Vasario 18 d., šeštadienį, Vasario 16-tosios minėjimas
1 val. p. p. – pietūs. Galima bus nusipirkti skanaus Reginos maisto, LB pavaišins vynu, kava ir gėrimais vaikams
2 val. p. p. – minėjimas ir Vytauto Didžiojo universiteto kamerinio orkestro koncertas

Programoje:

Vidmanto Bartulio veikalas „I like F. Schubert“
Liutauro Janušaičio „Two Different Sides“
Tarpukario estrada (1918–1939 m.)

VDU kamerinis orkestras – vienas jaunatviškiausių klasikinę muziką atliekančių kolektyvų, nuolat stebina klausytojus netikėtais pasirinkimais. Atvyksta 17 muzikantų.

Įėjimas nemokamas, bus renkamos aukos JAV LB Krašto valdybai

Vasario 24 d., penktadienį – Draugystės vakaronė
6 val. v. – susipažinimo valandėlė (vynas, alus, pica)
7 val. v. – programą atliks svečias iš Lietuvos prof. V. Landsbergio sūnus **Vytautas V. Landsbergis**

Įėjimas – auka. Labai prašome gausiai dalyvauti!

Cicero švęs Vasario 16-ąją

Cicero miesto savivaldybė kartu su Cicero lietuviais bei Šv. Antano parapijos parapijiečiais paminės Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Renginys vyks vasario 23 d., ketvirtadienį, 11 val. r. Cicero miesto „Community Center“ patalpose, 2250 S 49th Ave. Cicero, IL. Nepriklausomybės šventėje dalyvaus Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Marijus Gudynas bei kiti pareigūnai. Po iškilmių dalyviai bus kviečiami pabendrauti ir pasivaišinti. Visi kviečiami atvykti.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė

kovo 4 d., šeštadienį, 5 val. p. p. vyks

Latvių namuose,
5500 SW Dosch Rd
Portland, OR 97239

Sveikinimo žodį tars Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas **Marius Kasniūnas** ir LR generalinis konsulas Los Angeles **Darius Gaidys**

Meninę programą atliks Seattle Lietuvių Bendruomenės choras „**VAKARAI**“ (vadovė Asta Vaičekonienė) ir tarptautinių konkursų laureatė, Lietuvos Nacionalinės filharmonijos solistė **JUDITA LEITAITĖ**

Nuoširdžiai visus kviečiame dalyvauti Lietuvos gimtadienyje – Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo paminėjimo šventėje.

Po minėjimo bus surengtos suneštinės vaišės

A CHILD LOST

by Janina B. Nawarskas

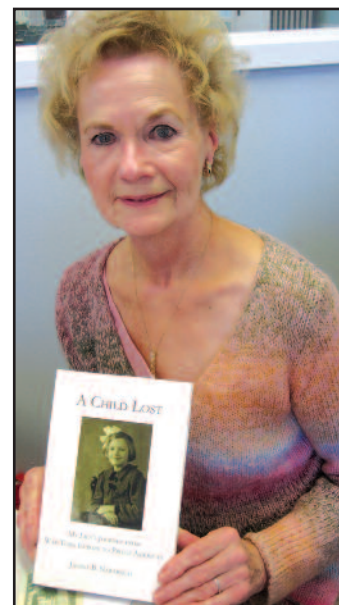
MY LIFE'S JOURNEY FROM WAR-TORN EUROPE TO PROUD AMERICAN

Born in Lithuania, Janina found herself alone, an orphan at age 6, struggling to survive WWII.

A riveting TRUE STORY –

Order your copy!
Soft cover \$13. –
Hard cover \$22. + \$2.50 S & H
The author is available for presentations.

203-879-1109 – kogelyte@yahoo.com

<http://draugokalendarius.org>

www.draugas.org

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org